

ÖRÖMHÍR

A DEBRECEN-NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Visszakerült a kereszt az iskola falára

13–14. oldal

A képen a nyíregyházi Szent Imre római katolikus intézmény diákjai

„Ha lassan baktatsz,
A többiek megállnak!
Ha te leülsz,
Ők lefekszenek!
Ha te elfáradsz,
Ők álomba merülnek!
Ha te kételkedsz,
Ők kétségbeesnek!
De:
Ha te felébredsz,
Ők is kinyitják szemük!
Ha te előttük haladsz,
Ők eléd fognak futni!
Ha te kezedet nyújtod,
Ők életüket adják!
S ha te imádkozol,
Ők szentek lesznek!”

(Charles de Foucauld)

A tanévnyitón
az egyházmegyei közintézmények
lelkivezetői is részt vettek

Egyházmegyei tanévnyitó ünnepséget tartottak Debrecenben

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye a 2017/18-as tanévtől 10 intézményben – az óvodás kortól a középiskolás korig bezárólag – 5093 gyermek kezdi meg az új tanévet. Az egyházmegyei ünnepélyes tanévnyitón 680 fő pedagógus, technikai dolgozó, lelki vezető vett részt 2017. augusztus 24-én a debreceni Megtestesülés-templomban, ahol először Palánki Ferenc debrecen–nyíregyházi megyéspüspök mutatott be Veni Sancte-szentmisét, majd dr. Gloviczky Zoltán, az Oktatási Hivatal elnöke, dr. Csáky Tibor, a Váci Egyházmegye EKIF igazgatója és Molnár Katalin, a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye EKIF-főigazgatója tartott előadást. A rendezvény befejező részében pedig Palánki Ferenc megyéspüspök átadta a két átvett intézmény eddigi vezetőinek, Horváth-Bócsi Irénnek (Nyírtelek) és Rozinka Mihálynak (Ajak) a további vezetői megbízást, valamint Popovics Ferencnének, a fülöpi Néri Szent Fülöp Általános Iskola és dr. Bódis Zoltánnak, a debreceni Szent József Gimnázium igazgatóinak meghosszabbította intézményvezetői mandátumát.

Palánki Ferenc megyéspüspök a szentmise homíliájában – Szent Bertalan apostol ünnepén – az apostol küldetésére irányította a figyelmet, amely minden megkeresztelt embernek a hivatása. Fülöp apostol, amikor Jézussal találkozott, élményként, igazi örömhírként számolt be erről Bertalannak. A pedagógusoknak, másokért élőknek első és legfontosabb hivatásuk, hogy legyenek olyan pillanatok az életükben, amelyek a rábízottaknak is életre szóló élményt jelentenek. Ezután a püspök atya hangsúlyozta, az Egyház azért vesz át iskolákat, mert ennek a találkozásnak az élményében szeretné részesíteni a fiatalokat.

„Jézus Bertalanra tekintett, és azt mondta, íme, egy igaz ember, akiben nincs kétszínűség. Tegyük fel a kérdést önmagunknak – folytatta a püspök atya –, hogyan nézünk azokra az embertársainkra, akiket pogányoknak tartunk. Nézzünk rájuk szeretettel, jószággal, Isten szemével, hogy elinduljon a megterés, fejlődés, növekedés folyamata a szívükben.”

Dr. Gloviczky Zoltán

Dr. Csáky Tibor atya

Molnár Katalin

Gárdonyi Géza író szerint a pedagógusok lámpásként világítanak a sötétben. A főpásztor hangsúlyozta, a pedagógusnak nem a sötétséggel szemben kell meghatározni önmagát. Identitásuk azt jelenti, hogy a sötétségben lévőkért munkálkodjanak, hogy megtörjék annak hatalmát az emberi szívekben. Az oktató-nevelő munka tehát azt jelenti, hogy nem bántjuk, hanem a szeretet parancsára tanítjuk őket, hogy boldogok legyenek, mert „senkit nem lehet jóvá szidni, csak jóvá szeretni” (Böjte Csaba atya).

Ezután a megyéspüspök kiemelte: „Nemcsak a tudást kell átadni a tanulóknak, hanem életformát, emberséget, jószágot, értékeket. Ebben pedig óriási a pedagógusok felelőssége, mert egyszer majd mindannyiunk előtt megnyílik az ég, és számat kell adnunk arról, hogyan teljesítettük hivatásunkat, apostolságunkat, küldetésünket (vö. Jn 1,51). A felelősségtől ne rettenjünk meg, hanem vállaljuk azt, tudjuk, hogy először kell jó döntéseket hozni, jól szeretni és a végén jól meghalni. A másokért odaadott élet a biztosítéka annak, hogy Krisztushoz hasonlítunk, aki értünk meghalt és feltámadt, hogy vele együtt mi is feltámadjunk.”

Dr. Gloviczky Zoltán „Változások és fejlesztések” című előadásának témájára utalva örömmel jelentette be, hogy a következő tanévben nem nagyon lesznek változások. Majd Ferenc pápa még Buenos Aires-i püspöki szolgálata idején írt könyvének gondolatát hangsúlyozta, amely arról szólt, hogy a nevelés legfontosabb alapja és mozgatórugója a remény, ennek aktív megfelelője pedig a kreativitás. Az elnök kiemelte, ez a kreativitás azt jelenti, hogy amikor elkezdődik a tanév, és megjelennek a csillogó gyermekszemek, akkor fogjuk észrevenni, hogy mégis vannak kihívások és változások ebben a tanévben is, amelyeket nem az oktatáspolitikai, a hivatal, a fenntartó fog diktálni, hanem a ránk bízott gyermekek. Az újdonság, a kreativitás igénye tehát ott lesz a mindennapunkban.

A változó világban az evangélium hirdetésének módszerei változhatnak-e?

Dr. Csáky Tibor atya előadásában a Váci Egyházmegye köznevelési intézményeiben szerzett tapasztalatairól számolt be. Ők 7 középiskolát, 20 általános

iskolát és 13 óvodát üzemeltetnek. Az előadó először – többek között – azon kérdésre kereste a választ, hogy milyen az Isten pedagógiája szociológiai vonatkozásban, hogyan közli az üdvösség örömhírét. Kiválaszt magának egy népet, egy családot, egy embert, hogy az üdvösség látható jelévé tegye őket. Az a különös ebben, hogy nem kényszeríti magát senkire. Az isteni pedagógia szabad hívást jelent. Jézus pedagógiája szerint 12 apostolt választott, akik között semmilyen hatalmi jel nem fordult elő. Isten ezt ma is ugyanúgy valósítja meg. Jézus olyan közösséget alapít, amely nemcsak maga körül forog. A világért van, de oly módon, hogy maga nem lesz világ, nem oldódik fel benne, hanem megtartja kontúrjait.

Merünk-e hinni az isteni, a jézusi pedagógiában, amely ma is kötelezően érvényes ránk? Ez a fajta logika nem volt jelen a pedagógiánkban az elmúlt évtizedekben. Mit jelent ez egy megváltozott világban? A II. Vatikáni Zsinat felteszi a kérdést, hogyan tudjuk ma hirdetni az evangéliumot. Mik az idők jelei? A változó világban az evangélium hirdetésének módszerei változhatnak-e?

Mi a cél az iskolák átvételével?

Ezután Tibor atya az iskolák átvételével, alapításával kapcsolatban azt hangsúlyozta, hogy a kérdés az, mit jelent a hegyre épített város, amelynek nem a nagysága fontos, hanem, hogy hegyre épüljön. Ez azt jelenti, hogy az Egyház hosszú távon képes legyen valóságosan fenntartani a köznevelési intézményeit úgy, hogy az üdvösség látható jelét hordozza. Ezt kell átgondolni, amikor iskolát vesz át.

Az EKIF-igazgató ezután visszatekintett az elmúlt évtizedekre, amikor adott volt a keresztény családi modell. 1948-ig több mint 3000 iskolát működtetett az Egyház Magyarországon, majd 1990-ben újra indult az evangélium szabad hirdetése, de ez a két dimenzió (keresztény család, keresztény iskola) már nem tudott újra megjelenni, mert minden megváltozott. Szekularizálódott a világ, szétesett a család, ahonnan most érkeznek a gyerekek a keresztény értékrendű iskolákba.

Tibor atya szerint a gyermek sokfajta eszmével találkozhat, különösen jellemző ez a Budapest környéki és dunántúli

területekre, ahol pl. az apa buddhista, az anya a jehova tanúhoz tartozik, a gyermek pedig a katolikus vallást választotta. Napjainkban széles spektrumú a pótvallások tárháza. Az Egyház feladata ma a tudatosság, személyesség, evangelizáció. Közösséget kell létrehozunk, személyességet kell kiépítenünk, a szentség kiszolgáltatása pedig nem lehet automatikus.

„A mai világnak nem annyira tanítóokra van szüksége, mint inkább tanúkra” (VI. Pál pápa 1975).

S ha hallgat is a tanítókra, azért teszi, mert egyben tanú. Hogyan tudunk tanúk lenni?

„Ha lassan baktatsz,
A többiek megállnak!
Ha te leülsz,
Ők lefeksznek!
Ha te elfáradsz,
Ők álomba merülnek!
Ha te kételkedsz,
Ők kétségbeesnek!
De:
Ha te felébredsz,

Ők is kinyitják szemük!
Ha te előttük haladsz,
Ők eléd fognak futni!
Ha te kezdet nyújtod,
Ők életüket adják!
S ha te imádkozol,
Ők szentek lesznek!”
(Charles de Foucauld)

„Meg kell vizsgálni, hogy a mai korban hogyan tud az Egyház hiteles, hegyre épített város lenni. Minden gyermek az Isten képmása, akár megkeresztelt, akár nem. Az Isten álmodik mindannyiunkról. Az EKIF feladata pedig nemcsak a törvényesség betartása, az ellenőrzés, hanem az, hogy a keresztény üzenet megérkezzen azokhoz, akik valamilyen reménnyel hozzánk küldték a gyermekeiket. A fenntartónak segíteni kell ebben az iskolákat” – hangsúlyozta – többek között – dr. Csáky Tibor atya.

„Kérdés, hogy az Egyház hol indít, hol vesz át iskolát, milyen intézményeket akar, mert néha az tapasztalható, hogy fordítva ülünk a lovon, mert nem mi döntjük el, hogy hol akarunk iskolát működtetni, hanem a polgármesterek. Sok esetben érthető az ő szempontjuk is, de nekünk kell döntenünk.”

*Nem szándékom,
hogy kérjelek a jóra.*

*Perzselő szomjat kelteni a jóra: ezért
jöttem.*

*Nem szándékom, hogy hívjalak a
jóra.*

*Korgó éhet kelteni a jóra: ezért
jöttem.*

*Nem szándékom, hogy kérjelek és
hívjalak.*

*Nem tervem, hogy vonjalak a jóra.
Lépést sem teszek érted.*

Nem tervem, hogy várjalak a jóra.

Magad kívánsz jönni hozzám.

*Hogy vonjalak és várjalak: nincs oly
jelem.*

(Weöres Sándor: Nem szándékom)

*„Ne hagyj, Uram, megülednem,
Sem eszmében, sem kényelemben.*

Ne tűrj megállni az ostoba van-nál,

*S nem vágyini többre kis mái magam-
nál.” (Sík Sándor: Ments meg Uram!)*

Ezekkel a gondolatokkal kezdte „Növekedés az új tanévben” című előadását Molnár Katalin, a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye Köznevelési Intézményei főigazgatója, aki elmondta, az intézményrendszerünk bővítésén túl egyfajta mélyebb, szellemi gazdagodást is tapasztal. Az előadó hangsúlyozta, az iskola akkor lesz katolikus, ha engedjük, hogy Isten áthassa az épületeket, a szíveket és az elmét.

Molnár Katalin kifejtette, egyre nagyobb az igény a társadalomban az egyházi iskolákra; ez kihívást is jelent, amelyre kielégítő választ kell adni. Jól érzékelhető ez különösen a kis településeken, ahol egy-egy intézmény meghatározó szellemi központ, s együtt kell élnie a település vezetőivel, lakói-

val. Az EKIF-igazgató szerint az egyik legfontosabb kihívás a fogyasztói társadalom követelményeivel szembenézni – reklámok, feliratok, média –, ahol a boldogulás fogalma felette áll minden értéknek. „Mi szembemegyünk ezzel a mentalitással; számunkra a boldogulás fogalma nem előzi meg a becsület, a tisztesség, az őszinteség értékeit. A másik óriási kihívás, vajon képesek vagyunk-e megszólítani az átvett iskolák, óvodák pedagógusait, munkatársait; tudunk-e olyan biztonságot nyújtani, amelyben jó együtt lenni, alkotni, nevelni; tudunk-e olyan boldogság-utakat mutatni, amely vonzó azoknak a kollégáknak is, akik eddig nem ismerték ezt az utat” – hangsúlyozta Molnár Katalin, majd hozzátette, a katolikus iskola legkényesebb pontja a pedagógus, mert minden rajtuk múlik. Mindenki arra lesz kíváncsi, milyen elvárásokat fogalmaz meg az egyház, a fenntartó egyházmegye, és hogy ennek ő hogyan tud majd megfelelni: szakmai, életviteli, hitéleti szempontból.

Ezután az előadó kérte a pedagógusokat, hogy tartsák szem előtt: az oktató-nevelő program egyik fő pillérét a remény növelése határozza meg. Mint mondta, a ma fiataljainak erre a reményre, szeretetközösségre van a legnagyobb szükségük.

Molnár Katalin hangsúlyozta, az oktatás-nevelés fontos része az erkölcsi normák értékékként való átadása; ezeket a megfogalmazott erkölcsi alapokat ma elsősorban az egyháztól várják az igénylők, ezért megkerülhetetlen az intézményvezetők példamutatása és felelőssége az intézményben és az intézményen kívül: a templomban is. Az is gyakran tapasztalható, hogy a helyi

közösségek a fenntartóváltástól gyors változást remélnek: tanulmányi, gazdasági, erkölcsi vagy a tanulói összetétel szempontjából, miközben mindenki a helyén maradt. Ezt az átmenetet kell a vezetőnek finoman, diplomatikusan menedzselnie, mert a keresztény értékrendben csak a szeretet, a türelem, az okos tapintat indít el olyan belső folyamatokat, amiért érdemes vállalni a munkát. Mindezt az előadó Juhász Ferenc atya (Egri Főegyházmegye, EKIF-vezető) gondolatával szemléltette, aki így fogalmazott: „Nagyot téved, ha valaki azt várná a katolikus iskolától, hogy majd jó, templomba járó gyerekeket nevel: a bemeneti oldalon önzönlik be a hovatartozás nélküli sok nebuló, a kimenetnél pedig 3D-ben kapjuk a keresztény, sőt templomba járó katolikus fiataalt. Sajnálatos, hogy ezen a téren a legtöbb elvárás éppen erről szól. Pedig, ha igazán katolikus iskolát szeretnénk, akkor egy olyan befogadó iskolát akarunk, aminek csak a legvégén szabad mérleget vonni arról, hogy vajon megérte-e ebbe az iskolába járni.”

Molnár Katalin az intézmények összetételéről is beszélt. Kiemelte, a 2017/2018-as tanévet 10 köznevelési intézménnyel kezdi meg az egyházmegye, amelyeket különböző feltételek, más-más körülmények, pedagógusközösségek jellemzik. Mégis vannak közös pontok, amelyek segítik és irányt mutatnak a szakmai munka tervezésében, a célok kitűzésében, a feladatok sikeres megvalósításban, az emberformálásban.

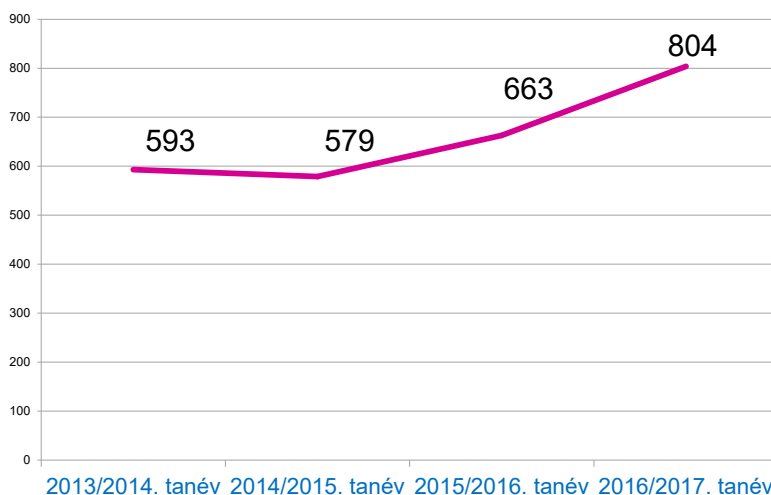
Az EKIF-főigazgató grafikonon összehasonlító adatokkal szemléltette, hogy míg az egyházmegyei tanulók létszáma növekszik, addig a más

Gyermek-, tanulói létszám

Intézmény-típus	2011/2012. tanév	2012/2013. tanév	2013/2014. tanév	2014/2015. tanév	2015/2016. tanév	2016/2017. tanév
Óvoda	111	368	396	416	417	496
Általános iskola	337	1336	1436	1176	1161	2002
Középfokú oktatás	1232	1216	1685	1958	1841	1936
Összesen	1680	2920	3517	3550	3419	4434
Kollégium	335	331	312	375	362	390
Alapfokú Művészeti Iskola	-	-	254	287	317	463

Kitűnő eredménnyel zárta az évet (fő)

közintézményi tanulói létszám csökkenő tendenciát mutat. **Az elmúlt 4 évet vizsgálva: 3517-ről 4434-re nőtt, 917 fővel növekedett a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye tanulóinak létszáma. Ugyanez a helyzet a pedagógusok számával kapcsolatban.**

Az egyik legszebb mutatónkat a kitűnő tanulók számának emelkedése jelenti, amely egyházmegyei szinten 19,4%.

Kiemelt feladatnak tartja a Családi Életre Nevelés program „elterjesztését” az egyházmegyei intézményekben; ehhez fontos a pedagógusok képzése, továbbképzése, szakmai műhelyek működtetése. Több iskola vezetője kifejezte, hogy nevelési

konceptiójukhoz a „Boldogabb családokért” program szervesen kapcsolódik, sőt illeszkedik, igénylik a családi életre felkészítő foglalkozások, „család-órák” szervezését intézményeikben. Felismerve azt a tényt, hogy nemcsak a pályaválasztásra szükséges felkészíteni a fiatalokat, hanem egyfajta élethivatásra is annak reményében, hogy a felnövekvő nemzedéknek nagyobb esélye legyen a kiegyensúlyozottabb házasságra és a boldog családi életre. Úgy tűnik, a NEVELÉS tekinthető a legfontosabb és leghatékonyabb eszköznek a családbarát szemléletmód és az emberi élet tiszteletének kialakításában.

„Az Egyház nem az erőszakos térítés, hanem a vonzás által növekszik.”

Ferenc pápa

„Minden elképzelésünknek és minden tevékenységünknek ez a fő célja. Hiszen a mi növekedésünk, az intézményeink fejlesztése-fejlődése nem önmagáért történik, hanem elsősorban a gyerekekért, a diákokért, s rajtuk keresztül érzük el a kollégákat, és tudjuk megszólítani a szülőket, nagyszülőket.

Az örömhírt akarjuk elvinni minden családdhoz, minden fiatalhoz, hogy életük teljesebbé és gondolkodóbbá váljék. A mi intézményeink csak akkor tudnak örömmel hírt adni, örömmel nevelni és tanítani, örömteli utakat mutatni, ha elkötelezett, a hit kegyelmét hordozó képviselői vannak, akik vonzásukkal növelik a rájuk bízott generációkat; akik az öröm és egy békésebb világ hordozói” – fejezte be előadását Molnár Katalin főigazgató.

A tanévnyitón közreműködött a nyíregyházi Szent Imre Gimnázium AMI tanárainak kórusa.

2017. szeptember 1-jétől az egyházmegye köznevelési intézményei a következők:

1994. Szent László Katolikus Gimnázium, Szakgimnázium, Általános Iskola, Kollégium és Óvoda – Kisvárd

1994. Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskola – Nyíregyháza

1996. Szent József Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Kollégium – Debrecen

2011. Széchenyi István Katolikus és Német Nemzetiségi Általános Iskola – Mátészalka

2012. Szent János Katolikus Óvoda, Egységes Óvoda-Bölcsőde, Általános Iskola és AMI – Egyek

2013. Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium – Nyírbátor

2016. Néri Szent Fülöp Katolikus Általános Iskola – Fülöp

2016. Szent Anna Katolikus Óvoda és Általános Iskola – Geszteréd

2017. Szent Anna Általános Iskola – Nyírtelek

2017. Tamási Áron Általános Iskola, Óvoda és bölcsőde – Ajak

Kovács Ágnes

Gyalogos zarándoklattal kezdték az iskolai tanévet a nyírbátori katolikus gimnáziumban

2017. szeptember 1-jén az első tanítási nap tulajdonképpen a lélek, a befelé indulás napja volt a nyírbátori Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium intézményében, hiszen valamennyi tanuló; 476 diák és 62 fő dolgozó, valamint az iskola lelki vezetői zarándokoltak el a 11 km-re lévő máriapócsi Nemzeti Kegyhelyre, hogy részt vegyenek a Veni Sancte tanévnyitó szentmisén. Máriapócon Szocska Ábel apostoli kormányzó fogadta a zarándokokat a kegytemplom előtt, majd Babály András atya, az iskola római katolikus lelki vezetője szentmisét mutatott be.

Babály atya a zarándoklat előtt elmondta, hogy emberi életünk egyik alapvető tapasztalata a szüntelenül úton levés. Az ember: „Homo Viator” – ez zarándokot jelent, az életünk tehát zarándokút.

A lelki vezető hangsúlyozta, a keresztény zarándoklat nem kirándulás, túra vagy kényelmes séta, hanem a vándorló Egyház jelképe is. Vezeklést és egyben lelki megtisztulást jelent. A zarándoklat az imádság iskolája, alkalom az Isten szavának meghallására, lehetőség az elmélyedésre, egyben a testet és lelket egyszerre erősítő gyaloglás is, amely csendet, elmélyültséget és erős önuralmat igényel.

Ezután András atya az úton levés lépéseiről azt fogalmazta meg, hogy amikor zarándokolunk, nemcsak szavakkal imádkozunk, hanem a

lábunkkal is. Amikor megyünk, tudatosítjuk magunkban, hogy most a lábaink fognak imádkozni. A bal láb

lépéseire mondhatjuk Jézus, a jobb láb lépéseire pedig a Krisztus nevet.

Így lépéseink egyre közelebb visznek a célunkhoz, miközben lábainkkal imádkozunk: „Jézus-Krisztus”...

A közös zarándoklat a hit bizonyítása, egy közös ügyért történő imádkozás felajánlása is.

Babály András atya hangsúlyozta, az iskola ötödik tanévet kezdi az egyházi átvétel óta. Ez a tanév nagy kihívás lesz mindannyiuk számára, szükségük lesz lelki életük stabilizálására, amelyhez számos jó szándék, felajánlás megfogalmazható a zarándoklat napján a lelki építkezés sikereiért, az induló-bejövő osztályokért, lelki békéért a családokban, a nehéz helyzetben élőkért, sikeres vizsgákért.

Az iskola tanévnyitó ünnepségét 2017. augusztus 31-én tartotta a nyírbátori Római Katolikus Minorita Plébánia díszudvarán, ahol köszöntő beszédet mondott Bosák Nándor nyugalmazott debrecen–nyíregyházi püspök.

Sajtóiroda
Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

25. SZÜLETÉSNAPJÁT ÜNNEPELTE A SZENT IMRE GIMNÁZIUM

A nyíregyházi Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és AMI 25 éves jubileumi tanévnyitó ünnepségét tartotta 2017. szeptember 2-án, amelyen **Palánki Ferenc** debrecen–nyíregyházi megyéspüspök, **Bosák Nándor** nyugalmazott debrecen–nyíregyházi püspök, **Szocska Ábel** görög katolikus apostoli kormányzó, **Molnár Katalin** egyházmegyei EKIF-főigazgató, **Fülöp Attila**, az egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára, **dr. Ulrich Attila**, Nyíregyháza alpolgármestere, **Bákonyi János** az iskola lelki vezetője, **egyházmegyes papok**, az iskola diákjai, tanárai, az iskola jogelődjének diákjai, **Szent Imre-s öregdiákok** is részt vettek.

A hangulatos ünnepség hálaadó szentmisével kezdődött, amelyet **Palánki Ferenc** megyéspüspök mutatott be. A főpásztor a szentmise homíliájában – utalva a napi evangéliumra (Mt 25,14-30) talentumokról szóló szakaszra – megköszönte Istennek azon képességeket, amelyeket a Szent Imre Gimnázium 25 év alatt a nemzet és az Egyház javára kamatoztatott. A nyíregyházi katolikus iskolában ez alatt az idő alatt, többek között – mintegy 18 papi hivatás született. Az egyházmegyének jelenleg 16 kispapja van; ebből 7 fő szintén a Szent Imre Gimnázium volt diákja. Sokan vannak

azok is, akik – stabil keresztény értékrenddel bírva – családapai, családanyai vagy más hivatásban jeleskednek.

Isten mindenkinek legalább két talentumot adott, a létezés és a szeretet képességét. A megyéspüspök Szent Pál a korintusiakhoz írt első levelét említette, amelyben az apostol a Szentlélek rendkívüli ajándékairól beszél (vö. 1Kor 1, 4-7). Kihangsúlyozta, azért kapjuk a talentumokat, és akkor tudjuk azokat igazán kamatoztatni, ha mások szolgálatába állítjuk, szebbé tesszük vele embertársaink életét. Isten a képességeinken, adottságainkon keresztül akarja megmutatni az emberek szeretetét. Ha helyes önismerettel megvizsgáljuk életünket, akkor láthatjuk, hogy miben vagyunk jobbak. Ezt kell kibontakoztatni, mások szolgálatába állítani, akár úgy, hogy az a megélhetésünket is szolgálja. A küldetésünket Istentől kaptuk. Ő meg-

Megyesi Mária igazgató

hívott, lehetőségeket adott és küld, hogy segítségük, tegyük boldoggá az embereket.

Ezután a püspök atya az egyházmegye legrégebbi iskolájának pedagógusaihoz fordult, és elmondta, az oktatás feladata, hogy a pedagógus megtanítsa a gyermekeket a krisztusi igazságra, a szépre, a jóra, az értékekre. A nevelés feladata pedig, hogy megmutassa, hogyan kell élni a megismert igazságok szerint. Ez a katolikus iskolákban az oktató-nevelő munka felelőssége. Ezért kérjük a Szentlelket, segítsen az igazság szerint élni.

A főpásztor folytatta: „A katolikus iskolák további felelőssége, hogy a diákoknak olyan közeget teremtsen, amelyben megtanulnak szeretni. A keresztény nevelésben érezzék meg azt, hogy vannak értékek, örök értékek, amelyekért érdemes áldozatot vállalni. Vannak szabályok, törvények, azokat be kell tartani. A legfőbb törvény pedig a szeretet parancsa, amit akkor kamatoztatunk a legjobban, ha szeretjük embertársainkat.

Végül a megyéspüspök Szent István, fiához, Imre herceghez intézett intelmeire utalt, amelynek első sora a katolikus hit megőrzéséről szól, az utolsó pedig a kegyesség, az irgalom, vagyis az összes többi erény gyakorlásáról. A főpásztor kérte az iskola tanulóit és tanárait, váltsák tettekre a megismert igazságot, éljenek a szeretet, a jóság parancsai szerint, hogy ha majd megállnak az Úr színe előtt, ezt hallják: „Jól van, te hűséges, derék szolga. Mivel a kevésben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe!” (Mt 25,23)

A szentmisét követően **Megyési Mária, az iskola igazgatója** fogalmazta meg köszönő gondolatait az elmúlt 25 évért. Először a jelenlévők figyelmébe ajánlotta azt a kiállítás is, amely a helyszellemiségét, sajátos arculatát, kisugárzását ragadja meg a tanárok keze mun-

kájának köszönhetően. Az igazgatónő kifejtette, az iskolaethosz, a hely szellemisége, erkölcsisége a jelmondatukból forrászik: „István hitével, Gizella szeretetével, Imre tisztaságával!”. Az első szent magyar család tagjainak, Szent István királynak, Szent Imre hercegnek, Boldog Gizellának és másoknak, a közösség szolgálatát vállaló, elkötelezett életvitele áll a szemük előtt, a hit, a szeretet, a tisztaság erényeivel.

Ezután az intézményvezető kérte a diákokat, mindnyájan nyissanak Isten felé, figyeljenek a feltétel nélküli szeretetére, hisz csak ennek befogadásából, átéléséből, azaz hitből nyerhetnek erőt az értelmes élethez. Majd a budapesti vizes világbajnokság egyik dobogós helyezést elért sportoló mondatát idézte: „soha nem éreztem ilyen fájdalmat, de nagyon boldog vagyok.” Megyesi Mária kifejtette: „az igazi öröm csak komoly munkából, fáradságot, áldozatot, gyakran fájdalmat vállaló tevékenységből születik. Pontosan erre tanít minket a mi legbensőségesebb, legszorosabb barátunk, Jézus. „Vajon ő, a legjobb barát, mit kívánna nekünk születésnapunkon?” – tette fel a kérdést az igazgatónő. – „Mindenekelőtt azt, hogy barátságban, beszélő viszonyban maradjunk vele, hallgassuk Őt, fogadjuk meg a tanácsait, úgy, ahogyan a 25 év alatt iskolánkból kirepült Szent Imrések nagy többsége tette, akik a jelen ünnepség különleges emlékidéző műsorában is arról számolnak be, hogy megérte.”

25 év alatt tizenkétszeresére bővült az iskola

Ezután az igazgatónő számokban is mérhető fejlődést mutatott be. Az intézmény a 25 év alatt neveltjei létszámát tekintve tizenkétszeresére bővült. 1992-ben 69 elsős gimnazista kezdte meg tanulmányait 4 főállású és 11 óraadó tanár irányításával. A most induló tanévben 796

diák tanul majd a katolikus intézményben. 72 az óvodások, 165 fő a kollégisták száma, az alapfokú művészeti iskolába pedig több mint 300 diák beiratkozását várják. Az igazgatónőt büszkeséggel tölti el az a tény is, hogy az intézmény egyre jelentősebb mértékben járul hozzá a város, hazánk javáért munkálkodó keresztény értelmiségi réteg gyarapodásához. A krisztusi eszményeken nevelkedett és megalapozott középiskolai tudással az életbe kilépő volt Szent Imrések ott vannak az emberi tudás és tevékenységek legkülönbözőbb területein, mint jól felkészült szakemberek. Köztük 9 Szent Imré-s tanár, tanító is igazolja nemcsak a színvonalas oktatást, hanem az ott uralkodó jó hangulatot is, ahová tanárként visszavágnak a tanulók. Az igazgatónő megemlítette a szellemi jogelődjük, az egykori Királyi Katolikus Gimnázium magas teljesítményét is, amely mindig követendő példaként állt előttük. Ezt igazolja az előző tanév eredménye is; a 4,42-es tanulmányi eredmény, a nyolcosztályos gimnáziumi forma átlaga 4,65, miközben az általános iskolai osztályban maradó diákjaik is 4,53-at teljesítettek, és versenyeredményeik is elismerésre méltóak.

A jubileumi ünnepségen díjakkal ismerték el az intézmény azon pedagógusainak a kiemelkedő munkáját, akik a kezdetektől fogva hozzájárultak az intézmény küldetésének teljesítéséhez. A Szent Imre-díj ezüst fokozatát kapta: Konziliné Bunya Julianna, Urbin Istvánné, Mikuláné Már Mónika, dr. Valikovics Ferencné és Gollerné Konyári Irén.

A Szent Gellért-díj ezüst fokozatát kapta: **Kaszásné Tóth Judit** igazgatóhelyettes, **Tormássiné Kapitány Ágatha** igazgatóhelyettes, a **Szent Gellért-díj arany fokozatában** részesült **Béres Nándor**, az intézmény korábbi gazdasági vezetője, 2017 januárjától a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye gazdasági igazgatója. A díjakat Palánki Ferenc megyéspüspök adta át.

Ezt követően **Fülöp Attila, az egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára** és **dr. Ulrich Attila, Nyíregyháza alpolgármestere** gratuláltak és fejezték ki jókívánásaikat az iskolának.

A jubileumi tanévnyitó ünnepséget az óvodások műsora, a diákok visszaemlékezése zárta.

Kovács Ágnes

Nyírtelken az egyházmegye új iskolájában is megnyitották a tanévet

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye a 2017/18-as tanévtől két új köznevelési intézménnyel gazdagodott, a nyírtelki Szent Anna Katolikus Általános Iskolával és az Ajaki Tamási Áron Általános Iskola, Óvoda és bölcsődével. A nyírtelki iskola ünnepélyes tanévnyitóján a diákokat elsőként Palánki Ferenc debrecen–nyíregyházi megyéspüspök köszöntötte 2017. szeptember 1-jén a település Királyteleki Vigadó-jában.

A tanévnyitó ünnepségen részt vettek – többek között – Palánki Ferenc debrecen–nyíregyházi megyéspüspök, Molnár Katalin egyházmegyei EKIF főigazgató, dr. Vinnai Győző országgyűlési képviselő, Szekeres József Nyírtelék polgármestere, Kiss Tibor plébános, az iskola lelki vezetője, önkormányzati képviselők, görög-katolikus lelkipásztorok.

Kis Tibor plébános, az iskola lelki vezetője örömmel köszöntötte az ünnepség résztvevőit annak okán, hogy a település iskolája is az egyházmegyei intézmények sorába tartozik. Megköszönte a város vezetőinek a bizalmat, hogy iskolájukat rá merték bízni az egyházmegyére, majd az elismerés szavaival illette – többek között – Horváth-Bócsi Irént, az iskola

igazgatónőjét, akinek lendületes, munkája meghatározta az elmúlt két évet, és segítette, rugalmasan kezelte a fenntartó-váltás során felmerülő feladatokat.

Palánki Ferenc megyéspüspök köszöntő gondolataiban az evangéliumra utalva (vö. Mt 25,1-13) elmondta; nem mindegy, hogy az ember okos vagy balga. A balgák kimaradnak a lakomából,

Horváth-Bócsi Irén igazgató

az előrelátók, okosak pedig bejutnak a menyegzőre. Ezt az okosságot kell elsajátítani, amelynek egyik eszköze a katolikus iskola. Ezután a püspök atya elmondta, az iskola átvételével azt szeretnék elérni, hogy a gyermekek biztonságban legyenek, érezzék, fontos az ő életük a közösségnek.

Ezután az iskola védőszentjére, Szent Annára, Jézus nagyanyjára irányította

Kiss Tibor plébános

Dr. Vinnai Győző

Szekeres József

a figyelmet, aki tanította Máriát, Isten legkedvesebb leányát. A főpásztor hangsúlyozta: „Ti is Isten kedves gyermekei vagytok, és az a cél, hogy életre és örök életre valók, okosak legyetek. Legyen előttetek távlat, amely nemcsak a földi, hanem a végtelen életre vonatkozik. Ismerjétek meg azokat az örök értékeket, amelyek megszerzéséért érdemes áldozatot hozni. Az iskolában bár a gyermekek szerint „soha nem történik semmi”, mégis megtörténhet minden. Ezt a mindent szeretné felajánlani az egyházmegyei iskola szellemisége, hirdetve a keresztény értékeket, amely szabadságra hív, megszabadít az önzéstől, és segít rátalálni a hivatásunkra, megtanít a mások szolgálatára élni, szeretni.

Végül a főpásztor – a pedagógusokhoz fordulva – arra kérte őket, óvakodjanak a kiégéstől, figyeljenek arra, hogy nap mint nap tudjanak töltekezni: „A dolgok rendje az, hogy az olaj kiég, elfogy, de az a fontos, hogy legyen honnan újratölteni” – fejezte be gondolatait Palánki Ferenc megyéspüspök.

Dr. Vinnai Győző országgyűlés képviselő, Nyírtelek város szülőtte beszédében elmondta, fontos, hogy a gyermek mit hoz a családból, és az is, hogy az iskola hogyan tudja ezt következetes munkával megváltoztatni, jó irányba terelni. Az iskola szerepe – az ismeretek átadásán túl – a nevelés is; mindent meg kell tennie, hogy csökkentse a családból hozott hátrányokat. A képviselő szerint az iskolának hármasként kell maga elé tűznie: színvonalas pedagógiai programmal minőségi oktatást kell nyújtania, tehetséggondozónak, valamint esélyt teremtőnek kell lennie,

hiszen a társadalmi felemelkedéshez egy jó szakma, tudás alapvetően fontos. Mindezek mellett pedig szükség van a szeretetre, egy szilárd erkölcsi alapra, a másokhoz való közeledésben pedig nemcsak az „én”, hanem a „mi” szemléletre.

Szekeres József, Nyírtelek polgármestere először a tanulókhöz fordult, és kitartó tanulásra biztatta őket: „Ezer mérföld is egyetlen lépéssel kezdődik, amely számotokra az iskolába való első belépést jelenti. Az út, bármennyire is rögös, vezessen benneteket minél messzebbre.”

A következő üzenet a pedagógusoknak szólt: „Ha hajót akarsz építeni, ne azzal kezd, hogy a munkásokkal fát gyűjtesz, szó nélkül kiosztod nekik a szerszámokat, és rámutatsz a tervrajzra. Először keltsd fel bennük az olthatatlan vágyat a végtelen tenger iránt.” A polgármester kérte a pedagógusokat, a tanév során számos nehézséggel szemben keltsék fel a vágyakat a gyermekekben, és folyamatosan táplálják bennük a tudásszomjat.

Végül a város első embere örömmel jelentette be a szülőknek, hogy a gyermekvédelmi rendeletben is megfogalmazott határozat alapján a településen ettől a tanévtől már nemcsak a bölcsődések és óvodások számára ingyenes az étkeztetés, hanem az alsó tagozatos gyermekek is megkapják ezt a juttatást. Ezzel járul hozzá az önkormányzat a könnyebb évkezdéshez.

Horváth-Bócsi Irén, a Szent Anna Általános Iskola igazgatója az ünnep fontosságát hangsúlyozta. Többek között elmondta, az ünnep egy településnek kiemelt eseménye, amelyben felis-

merhető a közösség értékrendje, a város összetartozása és immár a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegyéhez való tartozás is. Kifejezi továbbá a tiszteletet, a megbecsülést, előretekintést. Mindezek mellett a legfontosabb a készülődés, amely az ünnepünk bensőségét erősíti.

Az igazgatónő a szülőkhöz intézett gondolataiban hangsúlyozta, akkor működik jól egy iskola, ha a szülők is segítik nap mint nap a pedagógusok munkáját. Megköszönte a szülőknek a bizalmat, amelyet az iskola szakmai felkészültséggel, hittel odafigyeléssel fog viszonzni.

Ezután az igazgatónő köszöntötte 38 éves pedagógusi hivatásában a nyugdíjas dr. Hortobágyi Bélánét, aki diákjainak mindig pozitív példát, meghatározó értékrendet, stabil alapokat mutatott. Balogh Zoltán, az emberi erőforrások minisztere „A Pedagógus Szolgálati Emlékéremet” adományozta számára, amelyet az igazgatónő adott át.

Horváth-Bócsi Irén intézményvezető gondolatait egy imával fejezte be:

„Szent Anna! Máriának
Szülője, gyámola,
Feléd száll az anyáknak
Kérése, óhaja.
Akit követniük kell,
Te vagy a példakép,
Óh, áldd meg gyermekekkel
Az anyák seregét.
Kérj mennyben szent kegyelmet,
Ha kéred, megleszen,
Hogy éljen minden gyermek
Szentül erényesen.”

Kovács Ágnes

VISSZAKERÜLT A KERESZT AZ ISKOLA FALÁRA

Az ajaki Tamási Áron Általános Iskola, Óvoda és Bölcsőde a 2017/18-as tanévtől szintén a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye fenntartása alá tartozik. Megható történelmi pillanatnak lehettünk tanúi az ünnepélyes tanévnyitón 2017. szeptember 3-án a település római katolikus templomában, hiszen hosszú évtizedek után visszakerült a kereszt az iskola falára.

1949-ben, az államosítás idején az ajaki általános iskola faláról is lekerült a kereszt. Akkor az iskola takarítója hazavitte a keresztény szimbólumot és haláláig otthonában őrizte, majd fiára bízta, akinek felesége, a 92 éves Grunda Istvánné ez év szeptemberében úgy gondolta, eljött az ideje annak, hogy a kereszt visszakerüljön a helyére.

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye életében is különleges ez az év, hiszen a köznevelési intézményei sorába először tartozik bölcsőde. Így az ajaki intézményben már egészen kicsi kortól jelen lehet a keresztény nevelés. A szabolcsi települést paptermő falunak is mondják, hisz az elmúlt évtizedekben itt sok hivatás született. Többek között dr. Dolhai Lajos, az Egri Hittudományi Főiskola rektora is innen származik, aki jelenlétével megtisztelte az ünnepi tanévnyitót.

Palánki Ferenc megyéspüspök a Veni Sancte-szentmise homíliájában először az evangélium (Mt 16,21-27) utolsó mondatát emelte ki, amely szerint Jézus azt mondja: az Emberfia eljön és „megfizet mindenkinek tettei szerint” (Mt 16,27). A főpásztor hangsúlyozta: „Ez a mondat számunkra lehet fenyegetés vagy örömhír. Jézus itt az ígérteét fogalmazza meg, mert akik a tanítása szerint élnek, azoknak megadja az igazi jutalmat. Mi emberi módon gondolkodunk. Erre Jézus azt mondja, bűn az, ha Istent kihagyjuk az életünkéből, viszont ha állandóan keressük az ő akaratát, akkor a keresztény erőnyeket gyakoroljuk. Az is az emberi gondolkodásunkra utal, hogy a jó emberrel nem történhet rossz. Pedig a realitás mást mutat, csak abban is meg kell találnunk azt a többletet, amely összekapcsol bennünket Istennel akkor is, amikor szenvedünk, keresztet hordozunk. Jézus nem szenvedésre ítelt bennünket, hanem meghívott a kereszt-hordozásra. „Aki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét és kövessen” (Mt 16, 24-24) minden nap. Ebben nincs nyári szünet, pihenőnap, mert a kereszt nem más, mint másokért meghozott áldozat. A katolikus oktatásnak és nevelésnek is az a lényege, hogy igyekezzünk fejleszteni azon képességeket a gyermekekben, amelyek segítik majd őket abban, hogy másokért éljenek.”

Ezután a főpásztor a szülőkhöz és a pedagógusokhoz fordulva elmondta, az egyházmegye segíteni szeretné, hogy az eddig is kiváló munkát végző intézmény még jobb lehessen, és még inkább kötődjön, ragaszkodjon ahhoz az irányvonalhoz, amely az itt élők lelkében benne van. „Mi nem evilági sikerekre törekszünk, örök életért dolgozunk, örökre tervezünk” – hangsúlyozta a püspök, majd Hamvas Béla filozófus gondolatára utalt, aki szerint a siker helye az utca, a dicsőség pedig a szívek titkos kamrája. Az evilági sikerek, a gazdagság, karrier lehet érték, de ha mindezt Isten nélkül építjük fel, nem leszünk boldogok. A katolikus iskolában az a cél, hogy a fiatalok szíve ne elsősorban evilági dolgokra nyíljanak meg, hanem – az isteni tanítás szerint – a másokért való létezésre.

Rozinka Mihály

Kerekes Miklós

Ragány Zsuzsanna

Balról: Palánki Ferenc püspök, Dolhai Lajos rektor, Grunda Istvánné, Kerekes Miklós, Gáspár Mátyás plébános

Végül a püspök atya az utcagyerekeket nevelő Néri Szent Fülöp példáját emelte ki, aki nem fogadta el a bíborosi kinevezést – annak ellenére, hogy azzal evilági karriert futott volna be –, hanem a mennyországot jelentő gyerekeket választotta. A főpásztor kérte a pedagógusokat, szülőket, ők is úgy nézzenek a gyermekekre, hogy lássák bennük a mennyországot, válasszák Isten dicsőségét életük minden pillanatában.

Közös, egyhangú döntés eredménye a katolikus nevelés az iskolában

A szentmise utáni tanérvnyitón először Rozinka Mihály, az intézmény igazgatója köszöntötte – nagy szeretettel – az alsós gyerekeket életüknek nagy pillanatában, és egy ígéretes, izgalmas utazást ajánlott fel nekik, amelyeket átélhetnek majd az iskolapadban.

Az alsós és felsős tanulókat pedig arra kérte, törekedjete a négy sarkalatos erény

elérésére: az okosságra, melynek birtokában ki tudják választani a lehetőségeik közül a legcélravezetőbbet; az igazságosságra, mely képessé teszi őket mások tiszteletben tartására; a lelki erősségre, mely kitartóvá tesz a jóért való küzdelemben és a nehézségek elviselésében, és negyedikként pedig a mértékletességre, mely – a túlzásokkal szemben – a test és a lélek harmóniáját jelenti.

Ezután az igazgató elmondta, kollégáival azon generációhoz tartoznak, akik nem látták, csak tanulták és szüleitől-nagyszüleitől hallották, hogy valaha az ajaki iskola minden osztályának falán kereszt függött. Nem felkerül hát a kereszt az ajaki iskola falára, hanem visszakerül. Az igazgató kifejtette, ez a pedagógusainak egyhangú döntése és a gyermekeiket eddig is vallásosan nevelő szülők többségének akarata, akik úgy gondolják, hogy a 2000 év óta időtálló-nak bizonyult keresztény értékrend és az Istenbe vetett hit továbbra is legbiztosabb

alapja gyermekeik nevelésének, amelyet az Ajakon jelen lévő és működő történelmi egyházak közreműködésével az utóbbi évtizedekben megerősödött ökumenikus szellemben kívánunk folytatni.

„Ez is rendben van”

„Ez is rendben van” – folytatta a beszédek sorát Kerekes Miklós, Ajak polgármestere, aki örömét fejezte ki, hogy egyházmegyei fenntartásba került az iskola. Mint ahogy az is rendben van, amit már a rendszerváltás óta várnak a faluban, hogy visszakerüljenek a keresztek a tantermek falára. Köszönetét fejezte ki mindezért és biztosította az iskolát a helyi önkormányzat további támogatásáról. Majd Tamási Áron gondolatára utalva elmondta: „mi nem sírokat ásunk, hanem fundamentumokat építünk.” Ehhez fejezte ki jókívánásait a polgármester, és sikeres, Isten kegyelmében gazdag tanévet kívánt mindenkinek.

Gáspár Mátyás atya, az iskola lelki vezetője megható pillanatnak nevezte az immár katolikus iskola jelenlétét a városban. „Ezer év az Isten szemében annyi, mint a tegnapi nap, ami tovatűnt. Isten malmal lassan őrölnek, de biztosan” – fogalmazott a plébános, majd hangsúlyozta, teljesült a vágyuk, hogy mindenki az Istent dicsőítse, mert az Ő munkája csodálatos. A tanérvnyitó záró mozzanataként dr. Dolhai Lajos rektor atya áldotta meg azokat a keresztek, amelyeket majd elhelyeznek az osztályokban.

A tanérvnyitó ünnepséget moderálta Ragány Zsuzsanna intézményvezető-helyettes Kovács Ágnes

ÚJ LEHETŐSÉGEK AZ EGYHÁZMEGYEI LELKIPÁSZTORI INTÉZETBEN

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye Nyíregyházán található lelkipásztori intézetében (ELI) az épületben és vele együtt lévő Magyarok Nagyasszonya-társzékesegyház plébániáján ettől az évtől kezdve pasztorális feladatok tekintetében változások lesznek. Az épületet még Bosák Nándor, az egyházmegye akkori, most nyugalmazott püspöke szentelte fel 1997. június 28-án. A saját erőből és a nyugat-európai katolikus segélyszervezetek adományaiból létesített 3 szintes, monumentális épület egyidejűleg 50 személy bentlakásos képzésére, illetve lelkigyakorlatok tartására nyújt lehetőséget. A lelkipásztori központot a társzékesegyház mindenkori plébánosa vezeti, így 2017. augusztus 1-jétől Felföldi László általános püspöki helynök tölti be ezt a szerepet.

Az intézet egyházmegyei szerepéről, funkciójáról a volt debreceni plébánost, Felföldi László atyát kérdeztük.

Az épületet eredetileg két funkció betöltésére tervezték, egyrészt a Magyarok Nagyasszonya-társzékesegyház plébániájának a működésére, másrészt egyházmegyei pasztorális célokra. Nagyon sokáig egy lelki és képzési központi funkciót töltött be, hiszen otthont adott az egyházmegyei lelkiségi mozgalmaknak, cursillót, cor-hétvégét, hitoktatók, akolitusok továbbképzését tartották itt. Viszont időközben ezek a képzések átkerültek más intézményekhez, megváltozott az épület funkciója, és a gyakorlatban kizárólag plébániai szerepet töltött be. Ettől az évtől viszont szeretnénk visszatérni az eredeti elképzelésekhez.

Az eddigiekhez képest milyen változások várhatók az intézetben?

Az előbb felsorolt képzéseken, találkozókon túl több programmal igyekszünk majd gazdagítani a központ palettáját. Ezen javaslatok átgondolása folyamatban van. Minden hónapban egy alkalommal papi rekollekciókat tartunk, amelyek tulajdonképpen egy-egy napos lelkigyakorlatot jelentenek, más-más előadó vezetésével. Ezen alkalmak lehetőségek is, hogy megtörjük a hétköznapi monotóniáját, Istenre és lelki-szellemi életünkre figyelve, felfrissüljünk, újraigazítsuk életünket a helyes irányba, és így térhessünk vissza az egyházközségeinkbe. A rekollekciókat Palánki Ferenc püspök atya szándéka szerint szeretnénk kiegészíteni annak lehetőségével, amelyet a 10 éven belül felszentelt, fiatal papoknak ajánlunk fel. Ők a

lelkigyakorlatot megelőző este beköltözhetnek az ELI-be, ahol esti beszélgetések során találkozhatnak – adott esetben – a főpásztorral, egymással, hogy felmerülő nehézségeikre segítséget kapjanak, vagy a jóban megerősíthessük őket, megerősíthessék egymást, hiszen a rekollekciós nap során erre nincs lehetőség. Továbbá az akolitusok képzését is állandóvá tesszük, a hitoktatók tekintetében pedig áttérünk a kreditpont-rendszerű továbbképzésre, amely ebben az évben fog megszerveződni. Felajánljuk a katekétáknak a különböző szakmai, lelki képzési lehetőségeket, amelyek feltételei lesznek a további működésüknek. E terv kidolgozása is folyamatban van.

Ezzel párhuzamosan a hittanórák nyilvántartása is változni fog, áttérünk a Bellarmin-módszerre, amely tulajdonképpen a digitális naplóvezetést jelenti, megkönnyítve a katekéták munkáját, ellenőrzését akár a fenntartó, akár a plébános részéről. Ezt kiegészítve a hittanórák látogatása is elkezdődik, amelyet két hitoktató fog végezni.

A Magyarok Nagyasszonya-plébánia milyen feladatokat lát el? Történetik-e itt is megújulás?

Korábban hat évig (1990–96) káplánként szolgáltam a főplébánián. Most plébánosként visszatérni kihívást jelent, hiszen más jellegű feladatok várnak rám, mint egy debreceni egyházközség vezetésékor. Tervezem, hogy a Nyíregyházán szolgáló papok lelkipásztori pasztorális munkáját összehangoljuk. Itt

nagyobb közösséget kell ellátni – pedig a nyírségi központ kevesebb lélekszámú –, mint Debrecenben. Nem célravezető az, ha az itteni plébániák egymástól elszigetelt önálló sejtként működnek. Ehelyett teljes egységben kell gondolkodni. Ennek módszere, a lehetőségek körvonalazódása most van kialakulóban, amelyet a helyi plébánosokkal közösen dolgozunk ki. A városban és a hozzá tartozó plébániákon (Magyarok Nagyassz-

szonya-plébánia, Nyíregyháza-Borbánia, Jósaváros, Örökösöld, Kertváros, Oros, Nyírszőlős, Sóstóhegy) hat aktív (Pankotai József, Szováti Tamás, Bákonyi János, Nagy Zsolt, Hajdú István és jómagam) és egy nyugdíjas (Keresztes László) pap szolgál a összehangolt pasztorális munkában.

Nyíregyháza plébániai feladata az is, hogy a szemináriumból kikerült fiatal papokat – mint káplánokat – felkészítse a papi életre. Fontosnak tartom, hogy foglalkozunk a káplán atyákkal, segítjük őket, hogy kiváló papként szolgáljanak tovább egyházközségeinkben.

Mint mindenütt, az Egyház Nyíregyházán is nagyon komoly kihívások előtt áll. Csak egységben a szolgáló papokkal, egységben a civil munkatársakkal tudunk Krisztus küldetésének megfelelő közösségi és városi szinten. Ez egy út, amelyen elindultunk, amelyen újra és újra keresnünk kell a helyes irányt. Ehhez kérjük a Szentlélek világosságát, erejét.

Kovács Ágnes

A katekézis kapcsolatai, helyzete és lehetőségei

Palánki Ferenc debrecen–nyíregyházi megyéspüspök egyházmegyei tanévnyitó beszédében az apostolkodásról, küldetésről szólt, amely minden megkelesztett embernek a hivatása. II. János Pál így ír erről a *Keljetek föl, menjünk!* című könyvében: „*Ránk van bízva a küldetés, hogy elmenjünk és tanítsuk a népet... A mai társadalmi helyzetben e feladatnak leginkább a hitoktatás által tudunk eleget tenni, amelynek egyszerre kell az evangéliumról való gondolkodásból és a világ dolgainak megértéséből születnie.*” Nézzük meg, hogy milyen szerepe van a katekézisnek az Egyház szolgálatában.

„Hogy az Egyház szolgálatait világosabban láthassuk, úgy kell elképzelnünk, mint egy ötoldalú nagy, családi asztalt, aminek középpontjában az ember áll. Az ötoldalú asztal akkor szolgálja az embert, ha mindegyik oldal feladata, célja és sajátossága világos (vö. Szent Pál – az Egyház Krisztus teste gondolata). Az asztal egyes oldalai is egy célt szolgálnak, de – mint a testtagok is – elkülönülnek egymástól, ugyanakkor szoros kapcsolatban is állnak. Ha egy oldal át akarja venni egy másik terület feladatát, akkor a harmonikus működés máris megzavarodott.”

Jelen írásunkban két oldalt vizsgálunk meg a mai alkalommal: a pasztorális és a katekézis oldalát.

A pasztorális tudományként a teológia egyik ága, gyakorlatban annál több. Az Egyház minden más szolgálatához és tudományához kapcsolódik. Az Egyház küldetésének megvalósításával, azaz a hívek lelki gondozásával foglalkozik. A tudomány célja: tanulmányozni az adott kor jeleit, szellemi és gyakorlati irányzatokat, azzal a céllal, hogy a lelkipásztor minél jobban értse a problémákat, amelyekkel a rábízott közösség küszködhet. Mindezt annak érdekében, hogy hatékonyabban vezethesse Isten népét azon az Úton, amely maga Krisztus.

A katekézissel szorosabb kapcsolatban van, mint a másik három oldallal, mivel részben saját feladata is.

A katekézis tartalmát a Tanítóhivatal határozza meg, szoros kapcsolatban áll a teológia tudományával, és az egyházjogra figyel, különösen a liturgikus élet szabályozását illetően. Viszont teljesen ennek a területnek a feladata, hogy magyarázza, kifejtse az Egyház hitét, és – a lelkipásztorokkal együttműködve – segítsen a szentségi életbe való beavatás folyamatában. Egyrészt evangelizációs tevékenység is, de feladata nem maga az evangelizáció, hanem annak folyamatos kifejtése.

Nagyon fontos a lelkipásztorokkal való együttműködés. Sokszor megtapasztaljuk ennek hiányát, az együttmű-

ködés vagy az egyik, vagy a másik fél miatt csorbul, kárt szenved vagy akár meghíusul. A pasztorális része a katekézis; szimbiózisban élnek egymással.

Bár a katekézis evangelizációs tevékenység, nem kifejezetten a misszió a feladata, a katekézis már a következő lépés. A misszió – az evangelizáció – viszont nagyon sokszor összemossódik a katekézisben. Általában „minden az egyben” csomagot kapunk. A katekétáknak nagyon sokszor nincs rá kapacitásuk, hogy minden feladatban helyálljanak, minden szerepkörben kiválóan teljesítsenek.

Mindezekből következik, hogyha az Egyház valóban szolgálni szeretné az embert, és valódi választ adni a kérdéseire, szüksége van tervre.

Mi a tervezés?

A szemlélet gyakorlatba történő átültetésének útja. Vizsgáljuk meg, mit jelent a tervszerűség a pasztorálisban és a katekézisben.

A pasztorális tevékenység Isten üdvözítő tervének jelenvalóvá tételét jelenti az Egyház küldetésének minden területén. A pasztorális terv az Egyház küldetésének egészére vonatkozik. Elemei: 1. a jelen helyzet leírása; 2. ezt értékeli teológiai és észbeli kritériumok alapján; 3. a jövő építésének fő céljait megfogalmazza; 4. a célokhoz vezető főbb lépéseket felvázolja. A pasztorális programozás a pasztorális terv gyakorlati megvalósítása. Kijelöli minden résztvevő feladatát és minden részterület felelősét. Rövidebb időre szól, mint az egyetemes pasztorális terv, és helyben készül, igazodva a helyi közösséghez.

Milyen a hazai helyzet? Pasztorális terv nincs, helyette pasztorális prioritások vannak: közösség építése, világi hívek képzése, karizmáink kamatoztatása, missziós tevékenység társadalmi és személyes szinten.

A katekézis Isten szavának szolgálat az egyén és a közösség (meglévő) hitének elmélyítésére. A kateketikai terv a pasztorális terv része, azzal összhangban van. Fókuszja a martyria (a tanúságtételen alapuló evangelizáció) és a különféle korosztályok, „réte-

gek” kateketikai terve; helyzetek leírása, értékelése, célok megfogalmazása. A kateketikai programozás: a pasztorális programozás része, azzal összhangban van, a kateketikai terv gyakorlati megvalósítását jelenti.

Milyen a hazai helyzet? Terv egyelőre nincs, csak alapdokumentum

Kateketikai terv nincs, viszont a Magyar Kateketikai Direktórium már elkészült, ami a terv alapdokumentuma. Ez megfogalmazza a prioritásokat: „hangsúly a felnőttek katekéziséen van, szorgalmazza a katekéták képzésének megújítását (evangelizáló, missziós jellegű legyen), a katekumenátus intézményének kidolgozását, megismertetését veti fel, hangsúlyt fektet a közösségek kialakításának fontosságára és javasolja az iskolai és plébániai katekézis kapcsolatának újragondolását” – írta és mondta dr. Keszeli Sándor a 2004-ben az V. Nemzeti Kateketikai Kongresszuson. Mi változott azóta? Mondhatni semmi. Elrohant mellettünk tizenhárom év, a világ összes nagy változásával. Bennem is, mint minden katekétában, megfogalma-

zódott a kérdés, hogy mégis mit lehet tenni egy ilyen helyzetben. Nagyjából tüzet oltani – reflektálni a meglévő helyzetre.

A katekéta elképzelése sajátos helyzetéből adódóan igazodik a pap szemléletmódjához. A katekéta egyben lelkipásztori segítő munkatárs, a kateketikai terv a pasztorális terv része.

Nagyon fontos, hogy a katekéta identitása szilárd legyen: sem a körülmények, sem a helyzetek, sem pedig személyek nem változtathatják meg küldetésének lényegét. Ez nem jelenti azt, hogy el kell vetnie az önismeretet, az önreflexiót. Azt jelenti, hogy felismerjük korlátainkat és lehetőségeinket. Egyfajta rugalmasságot, alkalmazkodóképességet igényel. Milyennek kell lennie egy jó katekétának?

Elsősorban olyanak, aki szem előtt tartja, hogy a Szentlélek az evangelizáció fő munkálója – ő csak eszköz, aki válaszol az indításra (vö. *Szent Pál – edények vagyunk elképzelése*). A katekéta őszinte tanúságtevő – a világ példát és tanúkat akar látni. A katekéta az egység munkálója. Nem jelenti azt, hogy nincs véleménye, de megteheti ezt úgy, hogy épít, és nem rombol. A katekéta az igaz-

ság munkálója. Az igazság, amit hirdet, nem alku tárgya. A katekéta munkáját a szeretet vezeti – testvéreileg szereti azokat, akikhez az evangélium örömhírét elviszi.

A hitoktató identitásához tartozik, hogy „világosság és só legyen”

A katekéta örömeivel és szolgálatával békét és harmóniát hozzon létre, sugározzon maga körül. Feladata a közvetítés: a helyzet megítélése, alkalmazkodás a konkrét körülményekhez, jó emberi és keresztény tulajdonságok folytonos elmélyítése, a hitre nevelés munkájának imádsággal való alátámasztása. A katekéta folyamatosan képzi magát, hogy válaszolni tudjon a világ kihívásaira. A lelki életére az Általános Hitoktatói Direktórium (ÁHD) és a Katekézis Általános Direktóriuma (KÁD) ad iránymutatást: komoly szentségi életet éljen, szüntelenül imádkozzék, támaszkodjék az evangélium életet formáló erejére, és törekedjék alázatra, szeretetre, okosságra.

Forrás: *ÁHD és KÁD (Folytatása következik)*
Tamaskovicsné Tóth Otília

ÚJ PLÉBÁNOSA VAN A DEBRECENI SZENT ANNA-SZÉKESEGYHÁZNAK

Palánki Ferenc, a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye püspöke dr. Krakomperger Zoltán plébánost, teológiai tanárt, a püspöki hivatal irodaigazgatóját nevezte ki a székesegyház következő plébánosává 2017. augusztus 1-jétől, miután Orosz Lőrinc prépost-plébános, aki 1991-től 26 éven keresztül szolgálta az egyházközségeket, nyugdíjba vonult.

Az alábbiakban Krakomperger Zoltán plébános a hivatásáról vall, lelkipásztori terveiről számol be.

Isten hívása misztériumként van jelen a papi hivatás előtt álló embernél. Hogyan történt mindez Zoltán atya életében?

Buj községben nőttem fel, ahol a szülői ház, mint minden ember életében, meghatározó volt az emberré válásomban. Egyszerre volt szép, önnevelésnek teret engedő, szigorú, és minden benne volt, ami elengedhetetlenül szükséges egy gyermek testi-lelki fejlődéséhez. Felnőtt korban úgy emlékezem vissza, jó volt abban az udvarban, faluban gyerekek lenni, ahol teherbírásonak megfelelő feladatot kaptam, de azt számon is kérték tőlem. Meghatározó és a legszebb gyerekkori élményemnek számít, amikor a hétköznapokat megszakították az ünnepnapok, és a szülem céltudatosan úgy szervezték meg az elintéznivalót, hogy a vasárnap soha ne legyen a munka áldozata. Továbbá, mindig volt valami célja a vasárnapot megelőző munkás hétköznapoknak, az erőfeszítésnek, ami azt jelentette, hogy készültünk a máriapócsi őszi zarándoklatra, nyáron kirándultunk, tavasszal pedig húsvét előtt örömteli várakozás előzte meg a legközelebbi városban történő bevásárlást, ugyanis húsvétra mindig új cipőt, nadrágot és inget kaptunk. Az otthon végzett munkára ezzel motiváltak, hogy az ünnepre tetőtől talpig felöltöztettek bennünket. A húsvétot ilyenformán is megszólaltattuk. A valóságosság a rokonság körében is meg tapasztalható. Más falvakban lévő templombúcsúk során az ott élő rokonokat

is felkerestük. Ezek még olyan búcsúk voltak, amikor a terített asztalnál 15-20-an voltunk. A településünk templombúcsúján még több vendégre kellett számítani. A templom, a búcsú összeterelt bennünket; az egyházzal és Istennel is közösségben voltunk. Ilyen biztos pontok voltak tehát egész évben az életünkben, amelyek iránymutatóknak számítottak a hivatásom alakulásában is.

Mikor született meg a papi hivatás gondolata?

Konkrét időhöz nem tudnám kötni. A papság mellett a régész vagy vízügyi mérnöki szakmát szerettem volna kitanulni. A döntés mély imádságnak köszönhető. Nyolcadikos koromban és az 1. gimnáziumi évben a napi reggeli és esti imán túl több időt fordítottam az elmélkedésre, valamint hivatástisztázó lelkigyakorlatokon kértem Istentől, mutassa meg, melyik az az életállapot, amit követnem kell, amit tőlem vár.

Emlékszem, elsőáldozási vizsgát tartottunk 1977-ben. Abban az időben szokás volt, hogy a helybeli plébános vendégatyát hívott. Ő a hittani kérdések után megkérdezte tőlünk, milyen hivatást szeretnénk választani. Annyira zavarban jöttem, hogy nem voltam egészen tudatában annak, amit mondok, felálltam, és azt mondtam, pap akarok lenni. Már akkor gondoltam rá. Ami ennek az érdekessége, hogy ezen a vizsgán ott volt édesanyám is, aki a templom bejáratánál várakozott. Évtizedekkel később vallotta be nekem, hogy ő attól kezdve elkezdett hinni abban, amit akkor ott mondtam.

Papi hivatásomat Mátészalkán kezdem sok-sok eszményi mérce felállítással, lendülettel, tenni akarással és a realista szemlélet elnyerésével. Ezzel összefüggésben nyertem annak felismerését, hogy amivel töltekeztem, azt nem kell rögtön, azonnal hozzáférhetővé, láthatóvá, tapasztalhatóvá tenni. Sokkal fontosabb az, hogy ahová kerülök, az ottani igényekről alkossak magamnak képet, és fontossági sorrendbe állítsam az elvégzendő feladatokat.

Ezt követi most a Szent Anna-székesegyház plébánosaként?

Korábban már szolgáltam káplánként ezen a helyen; akkor nagy kihívásnak tartottam Debrecenben, az egyetemi városban mint szellemi központban szolgálni. Paptársaim viszont bátorítottak, hogy nem szabad az intellektuális környezetben semmiféle kisebbségi komplexusnak teret engedni, mert akár az értelmiségi társadalmi réteghez tartozik valaki, akár nem, mindannyian egyformán istenkereső emberek vagyunk. A szentmiséken egyetemi tanárok is megfordultak, akik elszántan törekedtek igényes szentségi életre. Jó volt látni a 40-50 fős egyetemista csoportot is, amely felpezsdítette a plébánia ifjúsági életét. Akkor táncmulatságok, Taizé-i imaórák váltották egymást, és lelkesen készültünk a nagy múltú tavaszi Debreceni Ifjúsági Találkozóra, a DIT-re, ami abban az időben nagyon népszerű volt. Sajnos, mára már ez is megszűnt, pedig több mint 30 000 egyetemista él a városban, nem beszélve a sok középiskolásról. Szép emlékeim vannak Debrecenből, amelyhez az elmúlt évek is hozzáadtak, hiszen ezt az időszakot megelőzően a Szent István-plébánián szolgáltam.

A plébánosi beiktatási szentmisén Palánki Ferenc megyéspüspök – többek között – arról is beszélt a homíliájában, hogy a székesegyház közösségének példamutatónak kell lennie, mindenben elől kell járnia a többi egyházközség előtt.

Vannak-e már tervek, elképzelések az egyházközségekre vonatkozóan?

Az alapmérce az, ahogyan Jézus közösséget alapított és pásztortolt. Gerhard Lohfink újszövetségi szentírásmagyarázónál bőven olvashatunk erről. Vannak különböző követelmények, többek között az, hogy senkit nem szabad kizárni, mindenkit integrálni kell, bevonni a közösség életébe, és a karizmájához mért feladatokkal megbízni, anélkül, hogy ez kényszerítő lenne rá nézve. Mert éretté akkor válik valaki a hitében, amikor

önként akar feladatot elvállalni. Akkor érett valakinek a hite és egyben lesz missziós hatékonyságú is, ha nemcsak fogyasztani akar a közösség szellemi készletéből, hanem utána akar pótolni. A harmadik paraméter pedig az, hogy a közösség tagja képes legyen a maga sajátos karizmáját úgy felhasználni, hogy nem másokhoz méri önmagát – és ennek következtében nem az irigykedés és a másik utolérése lesz a motiváció –, hanem – versengés nélkül – egy célra összpontosít. Ehhez viszont lelki intelligencia szükséges. Enélkül nem megy.

Hogyan lehet ezt egy közösségben elérni?

Csak úgy, ha ezt hatékonyan kommunikáljuk. Erre van egy konkrét elképzelésem, mégpedig a „Hogyan akart Jézus közösséget” című könyv feldolgozása az egyházközösségben. Ez lehet egy bibliaórának egész évi tematikája, vagy egy szemináriumi foglalkozássorozaté. Azt kell tehát elérni, hogy öntudatos, tevékeny és tanúságtevő katolikus embereké váljanak a hívek.

Így valóban vonzó és példamutató lehet egy közösség.

A cél a Krisztus-központú közösség létrehozása, ellentétben az élményközpontú közösségalkotással, amely csak eszköz.

A Krisztus-központúság nélkül csak azért vagyok a közösségben, mert én ott jól érzem magam. Ezzel én privatizálom a hitbeli egzisztenciámat, az egyházalkotásomat, mert az a cél, hogy nekem legyen jó érzelmi állapotom.

Ez önmagában véve nem rossz, de nem is elég, mert ennek csak eszközértéke van.

Viszont a Krisztus-központúságban benne van az is, hogy a másikért és a másik ember hitbeli gyarapodásáért felelősséggel tartozom.

Ez teljesen más és új alapokra helyezi a hívő közösség feladatát. Nagyon sok pasztorális, hitéleti program az élményközpontúság irányába csúszik el.

A konkrét pasztorális elképzelésre

vonatkozóan pedig több csoport indítását tervezzük. Ettől az évtől elkezdődik a gyermek-szkola Dobos Mihály, a székesegyház karnagya vezetésével, ugyanígy a felnőtt kórus színvonalas működésére is nagy figyelmet fordítunk, ministránsfoglalkozás, kezdő és haladó katekumen-csoport, bibliaóra, ifjúsági csoport is fogja színesíteni a munkánkat. Természetesen az egyházközönségi képviselő-testület még gyűjti a javaslatait.

A képviselő-testület segíti a plébános munkáját. Mit vár el a tagjaitól?

A testület legyen tisztában a rendeltetésével; azzal, hogy tanácsadó, szervezőgyámolító, nem pedig irányító testületként van jelen a plébánián. Feladata pótolhatatlan. Létszámát meghatározza az egyházközönséget alkotó hívek száma: 1000 hívőig 12, további ezrenként pedig 1-1 tag. Indokolt esetben többet is elfogadhat a püspök, számuk azonban lehetőleg ne legyen 25 fölött. Legalább

5 póttagot is jelöljenek ki a választási eredmény sorrendje alapján. Azért, hogy ha valami miatt valamelyik megválasztott és kinevezett tag nem tudja feladatát betölteni, közülük lépjen a sorban következő annak a helyére.

Milyen elvárásoknak kell megfelelnie egy egyházközségi képviselő-testületi tagnak?

A magyarországi egyházközségek képviselő-testületi szabályzatában feleletet kapunk a kérdésre. Tételesen: 1. tartósan az egyházközség területén laknak, 2. ha nem laknak ott, akkor legalább egy éve tevékenyen részt vesznek az egyházközség életében, 3. teljesen cselekvőképesek, 4. nincsenek kizárva az eucharisztia vételének közösségéből, 5. megbérmálkoztak, 6. önkéntes egyházfenntartási hozzájárulásukat fizetik, 7. 18. életévüket betöltötték, de még nem 70 évesek, 8. készek e feladat ellátására.

2020-ban rendezik meg hazánkban az Eukarisztikus Világkongresszust. Az elkövetkezendő két évben ehhez kapcsolódóan vannak-e tervbe véve előkészületi programok a székesegyházban?

2017 szeptemberétől – felnőtt katekézis formájában – péntek esténként szeretnék egy sorozatot indítani az eukarisztia teológiatörténetéről. Ez tulajdonképpen felnőtt hittant is jelent, hiszen a felnőttek részéről nagy az igény a hittanórákra. A szentmisék homíliái nem alkalmasak arra, hogy az ember hittanismereteit felelevenítsék, gyarapítsák. Gyakorlatilag egy felnőtt ember – jó esetben – utoljára az általános iskolában vett részt hittanórákon, amelyek tananyaga ugyanúgy feledésbe merül, mint más tárgyaktól szerzett ismeretek.

Mint teológiai tanár, hogyan látja a papképzést, a papi szolgálatra nevelést? Hol tart az most? Mi az oka, hogy egyre kevesebb hivatás születik Európában?

A papképzés elsődleges célja, hogy minél képzetebbek legyenek a papok, ott-honosan mozogjanak a teológiában, és a gyakorlatban próbáljanak lépést tartani a mai világ kihívásaival. Az egyre kevesebb papi hivatás oka pedig nagyrészt a hitbeli merészség hiányából adódik, nem pedig a cölibátus jelenlétéből, mint ahogy erről a köztudatban laikusok vallanak. Ahhoz is hitbeli merészség kell, hogy elkötele-

ződjön a férj a feleség és családja mellett. A hitbeli merészség mellett a civil kurázsiz, bátorság is hiányzik.

A civil bátorság, kurázsiz megléte azt jelenti, hogy az illető nem visszahúzódo a civil területen, a hitbeli merészségben pedig rábízta magát a hit dinamikájára akkor is, ha nem látja a végkifejletet. Ez a bizalom, amely olyan, mint amikor a hullámlovas meglövigolja a tenger hullámain. Ehhez bátorságra és minimális erőfeszítésre van szükség.

A hullámlovasnak csak tartania kell magát, a szörfdeszkát a hullámok mozgatják. A hitbeli merészség is ilyen, csak rá kell helyezkedni a „szörfdeszkára”, tartania kell magát az embernek, és az Isten vigyázza az életét.

Papi jelmondata Szent Iréneusz, „Az eretnekek ellen” című írásából való: „Isten dicsősége az élő ember, az ember élete pedig Isten boldogító színe látása.” Hogyan valósul meg mindez a hivatásában?

Ebben Iréneusz összefoglalja azt, ami emberi életünknek a rendeltetése, ami a papi hivatás célja: Tapasztaltatni, éreztetni azt, hogy az ember akkor élő ember, amikor van istenkapcsolata, és ez az Isten megdicsőítésére válik. Isten dicsősége az élő ember.

A Szentírás felfogásában az istenkapcsolatát elhanyagoló, minimalizáló vagy felszámoló ember nem élő ember.

Ez vitt engem arra, hogy szintetizáljam, mit kapunk mi az Istentől. Földi és örök életet, emberi természetünkhöz kapcsolódót és azt felülmúló kegyelmet. Módszertanilag a kettőt meg kell különböztetni, de nem szabad különválasztani, mert mind a kettőben Isten önmagát adja nekünk. A másik rész a Krisztus-hívó ember jóra törekvő és térdelő karrierjének csúcspontját foglalja magában: Isten boldogító színe látását. Újra meg újra emlékezetembe idézem ezt a jelmondatot, és ehhez kell mérnem a szolgálatomat, de szabadidőmet is, hiszen Isten mindenben meg akar dicsőülni, az ember pedig minden áldozaton át, élete értelmét meg akarja nyerni.

Kovács Ágnes

Életút

1968. 05. 27-én Nyíregyházán született

Az általános iskolát szülőfalujában, Bujon végezte, érettségi vizsgát 1986-ban Ibrányban tett.

Az **1986/87-és** évet az egri szemináriumban töltötte. Ezután egy évig Hódmezővásárhelyen volt katona.

Az **1988/89-es** tanévben ismét az egri szemináriumban tanult.

1989–1994-ig Innsbruckban tanult a Collegium Canisianumban, ahol a Leopold Franzens Egyetem Katolikus Teológiai karán „Magister in Theologia” diplomát szerzett dogmatikából.

1994. július 9-én szentelték papá Nyíregyházán.

1994/95-ben Mátészalkán működött segédlelkészként.

1995. augusztus. 1. – 2000. július 31-ig Debrecenben a Szent Anna-főplébánián szolgált ugyanebben a státuszban, amely azzal bővült, hogy a Debreceni Egyetemen megbízott oktatói állást töltött be.

2000. június 7-én a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Teológiai Karán dogmatikából Summa cum Laude eredménnyel Isten igéjének üdvrendi hatékonysága Otto Semmelroth teológiájában c. értekezésével doktori címet szerzett.

2000. augusztus 1-jétől Nyíregyházán, a Magyarok Nagyasszonya-főplébánián segédlelkészként szolgált. Ugyanettől az időtől kezdve a Nyíregyházi Főiskola Hittan Tanzékének Nappali és Levelező Tagozatán megbízott előadó volt.

2001. szeptember 1.–2002. júl. 31-ig a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegyei Teológiai Tanfolyam Nyíregyházi Tagozatának igazgatója volt.

2002 szeptemberétől a fundamentális teológia tantárgyfelelőse az Egri Hittudományi Főiskolán.

2002. augusztus 1-jétől 2013. július 31-ig plébános volt Hajdúszoboszlón.

2013–2014 plébánosként szolgált Nyíregyháza-Kertvárosban.

2014–2017. július 31-ig plébános volt Debrecenben a Szent István Király Plébánián.

KÖNYVAJÁNLÓ

A protestáns egyházak 2017-ben emlékeznek a reformáció kezdetének 500. évfordulójára. A katolikus Egyház ökumenikus lelkülettel tekint arra a folyamatra, amelynek eredményeként a protestantizmussal a kereszténységnek egy új formája jött létre. A reformáció egyházai „az ige egyházai” lettek: az üdvösség eszközei közül az ige fontosságát hangsúlyozták a szentségek rovására. A katolikus Egyház pedig a szentségek egyháza lett: a szentségek lettek a kegyelem, ha nem is egyedüli, de legfontosabb forrásai. Így – érthető módon – a katolikus teológiában háttérbe szorult az Isten igéjének a teológiája. A II. Vatikáni Zsinat óta megszűnt a kontroverz teológiának ez a negatív következménye, mert a zsinaton az Egyház átgondolta az ige teológiáját és újraértékelte az ige szolgálatát.

Örömmel ajánlom a kedves olvasók figyelmébe az Egri Hittudományi Főiskola tanárának, kedves kollégámnak Krakomperger Zoltánnak azt a könyvét, amely bemutatja a változás folyamatának egy láncszemét, O. Semmelroth ige-teológiáját. Ez a könyv a szerző doktori disszertációja, amelynek kiadását évek óta tervezük. Az isteni gondviselés úgy rendezte a körülményeket, hogy éppen a reformáció jubileumi évében jelenik meg ez a mű, amely így ékes bizonyítéka annak, hogy a katolikus teológiában is van ige-teológia.

A mögöttünk hagyott XX. század katolikus teológiájának egyik jelentékeny társ meghatározó alakja, Otto Semmelroth SJ. teológiai kutatásainak egy jelentős részét annak szentelte, hogy bemutassa, Isten igéje Jézus Krisztus Egyháza életében egyedülálló jelentőségű, üdvközlő erejű, mivel Krisztus-megjelenítő hatékonyságú. Ennél fogva lehet az Egyház ige hirdetése a megdicsőült Krisztussal való találkozás helyévé. Isten igéje a belőle eredő objektív teremtő és kegyelemközlő hatékonysággal rendelkezik, amelyből akkor sem veszít semmit, ha az Egyház ige hirdetésén keresztül jut el hozzánk. Az ige hirdetés eseménye Isten Jézus Krisztusban elhangzott, országába gyűjtő hívásának és a megdicsőült Úr hatékony jelenlétének szimbóluma. Krisztus Isten hozzánk intézett állandó és teljes megszólítása.

A szerző már a II. Vatikáni Zsinat előtti időszakban nagy meggyőző erővel

Isten igéjének üdvrendi hatékonysága

Krakomperger Zoltán

bizonyította, hogy Jézus Krisztus Egyházában Isten igéjének és hirdetésének nincs peremegzisztenciája. Az Egyház önmeghatározása és önértelmezése közvetlenül lényegi középpontját célozza meg: az Egyház azok közössége, akik Isten igéjét hallgatják és cselekszik. Minden egyéb, ami az Egyházat és az Egyház életét meghatározza, ezen alapszik, és ezáltal már kinyilvánult. Azok az idők, amikor képviselték azt a meggyőződést, hogy a felekezetek közötti különbséget az alábbi két címszóval tudják megragadni: ‘az ige Egyháza’ és a ‘szentség Egyháza’, már végérvényesen elmúltak.

A katolikus teológiában – mint láttuk – korábban a hangsúly egyoldalúan a szentségek üdvhatékonyságára helyeződött. O. Semmelroth elvitathatatlan, iránymutató és jövőbeli kutatásösztönző érdemeket szerzett egyrészt azzal, hogy újra felfedezte Isten igéjének és hirdetésének mint Egyházának adott lényeges és nélkülözhetetlen üdvajándékait – összefüggésben az Egyház titkával, a keresztény kultusszal és a hitélettel –, másrészt nagy jelentőségű a forrásokhoz visszavezető dogmatikai értékelése.

*Dolhai Lajos rektor
Egri Hittudományi Főiskola*

■ Szeretsz engem?

Egy nap korán keltem, hogy megnézhessem a napfelkeltét. Ó, a teremtett világ szépsége leírhatatlan! A napfelkeltét figyelve dicsőítettem Istent csodálatos alkotásáért. Amint ott ücsörögtem, egyszerre megéreztem az Úr jelenlétét.

– Szeretsz engem? – kérdezte tőlem.

– Hát persze, Uram! – válaszoltam.

– Te vagy az én Uram és Megváltóm.

Akkor továbbkérdezett:

– Ha mozgássérült lennél, akkor is szeretnél?

Meglepődtem a kérdésen. Lenéztem a karomra, a lábamra, végigmértem a testemet: mennyi mindenre képtelen lennék, ha mozgássérült lennék. És mindezeket mennyire természetesnek veszem. Így válaszoltam:

– Bár nehéz volna, Uram, de én akkor is szeretnék téged.

Akkor az Úr így folytatta:

– Ha vak volnál, akkor is szeretnéd a világot, amelyet teremtettem?

Hogyan szerethetnék bármit is anélkül, hogy látnám? Ekkor eszembe jutott a világon élő sok-sok vak ember, és hogy közülük mégis mennyien szeretik Istent és az általa teremtett világot. Így válaszoltam hát:

– Ugyan ezt az állapotot nem könnyű elképzelni, de én akkor is szeretnék téged.

Akkor az Úr a következőt kérdezte:

– Ha siket volnál, akkor is hallgatnál a szavamra?

Hogyan tudnék bármire is odafülni, ha siket volnék? Egyszerre megértettem: Istenre a szívünkkel kell odafigyelnünk. Így válaszoltam hát:

– Bár nehéz volna, de én akkor is hallgatnék a szavadra.

Akkor az Úr ezt kérdezte:

– Ha néma volnál, dicsérnéd-e még akkor is a nevedet?

Hogyan tudnálak dicsőíteni hang nélkül? Ekkor azonban eszembe jutott, hogy Isten azt kívánja, hogy szívünk-ből-lelkünk-ből énekeljünk neki. Egyáltalán nem számít, hogy hallatszik-e valami.

Ezt válaszoltam tehát:

– Jóllehet nem tudnám énekelni zengeni dicsőségedet, mégis dicsérném a nevedet.

Akkor az Úr tovább kérdezett:

– Valóban szeretsz engem?

Felbátorodva és erős meggyőződéssel, nyíltan feleltem:

– Igen, Uram, szeretlek, mert Te vagy az egyetlen és igaz Isten.

Úgy gondoltam, jól megfeleltem, ám Isten ekkor ismét kérdezett:

– Akkor miért követsz el bűnt?

– Mert csak ember vagyok – feleltem. – Nem vagyok tökéletes.

– Ha így van, akkor miért pont a jó napokban sodródsz el tőlem a legmesszebbre, és miért csak a bajban imádkozol hozzám igazán, őszintén?

Nem volt válaszom. Csak a könnyeim folytak.

– Miért szégyellsz engem? Miért nem adod tovább az evangélium jó hírét? Miért másokhoz kiáltasz üldözés idején, amikor én a vállamat kínálom neked, hogy kisírhasd magad rajta? Miért keresel kifogásokat, amikor lehetőséget kínálok neked Nevem szolgálatára?

Próbáltam válaszolni, de nem találtam a szavakat.

– Megáldottalak az igaz étellel. Nem azért alkottalak, hogy eldobjd magadtól ezt az ajándékot. Képességekkel áldottalak meg, hogy szolgálhass nekem, de te folyton elfordulsz tőlem. Kinyilatkoztattam neked Igémet, de te nem akarsz bölcsességben gyarapodni. Szóltam hozzád, de a füled zárva maradt. Megmutattam áldásaimat, de te elfordítottad tőlem szemedet. Meghallgattam imáidat, és mindegyikre válaszoltam.

– Valóban szeretsz engem?

Nem tudtam, mit feleljek. Hogy is tudtam volna? Leírhatatlanul kínosan éreztem magam. Nem volt semmi mentésem. Mit is mondhattam volna? A szívem felzokogott, és a szememből is

patakzottak a könnyek. Azt mondtam:

– Uram, kérlek, bocsáss meg! Nem vagyok méltó, hogy gyermeked legyek.

Ő így felelt:

– Csupán az én kegyelmemből lehetsz a gyermekem.

– De akkor miért bocsátasz meg nekem újra és újra? – kérdeztem. – Miért szeretsz oly nagyon?

– Mert a teremtményem vagy – válaszolta az Úr. – A gyermekem vagy. Sohasem hagylak magadra. Amikor sírsz, együttérezek veled és veled sírok én is. Amikor felkiáltasz örömben, veled nevetek. Amikor elszomorodsz, vigasztallak, bátorítalak. Amikor elesel, felemellek. Amikor elfáradsz, karjaimban hordozlak. Én veled leszek az idők végezetéig, és mindörökké szeretni foglak.

Sohasem sírtam még ennyire. Hogyan lehettem ennyire távolságtartó? Hogyan voltam képes oly sokféle módon megbántani Istent? Végül azt kérdeztem:

– Mennyire szeretsz engem, Uram?

Ekkor az Úr kinyújtotta karját, és megpillantottam szöggel átvert kezét.

Leborultam hát Krisztus, az én Megváltóm előtt. És akkor – életemben talán először – igazán, szívem mélyéből imádkoztam.

Duncan McVicar atya

**Semmi sem olyan nagy, mint az Eucharisztia.
Ha Istennek volna bármi, ami ennél értékeőbb,
nekünk adná. – Vianney Szent János**

„Minden forrásom belőled fakad” (Zsolt 87,7)

Magyarország készül a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra

Beszélgetés Törő András püspöki titkárral, a kongresszus egyházmegyei koordinátorával

Ferenc pápa döntése alapján az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust 2020-ban Magyarországon, Budapesten rendezik. Az 51. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust 2016-ban a Fülöp-szigeteken, Cebu Cityben tartották, amelyen egyházmegyénk főpásztora, Palánki Ferenc püspök is részt vett. Ferenc pápa a cebui záróünnepségen jelölte ki Budapestet a következő világkongresszus színhelyéül. 1937–38-ban ugyanebben a sorrendben tartották az Eucharisztikus Kongresszust: 1937-ben Fülöp-szigeteken, Manilában, majd egy év múlva hazánk fővárosában. Azóta is felhangzik templomainkban a Kongresszus himnusza, hogy Krisztus „vándorlásunk társa lett”.

1881-óta rendszeresen megrendezik – kb. négyévente – a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust (NEK). A 2020. szeptember 13–20-ig tartó budapesti esemény Magyarországnak bemutatkozást is jelent a világegyház és a civil társadalom előtt.

A pápai döntés után megkezdődtek a szervezés előkészületei, megalakult a Kongresszus Titkársága, és a Szentatya jóváhagyta a kongresszus mottóját, amely így hangzik: „Minden forrásom belőled fakad” (Zsolt 87,7).

A kongresszusnak kiforrott menetrendje van, melyet a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusok Pápai Bizottsága készített el. Ez a dokumentum egyszerre foglalkozik a kongresszusra való lelki felkészülés területével, és nyújt segítséget a szervezés konkrét lépéseiben. A munkadokumentumot megkapva kezdődött el hazánkban is a felkészülés.

A Szentatyának mi a célja azzal, hogy egy-egy országra rábízta az eucharisztikus kongresszus rendezését?

A kongresszus célja, hogy megismeresse és megszerettesse az Eucharishtiában jelen lévő Krisztust az emberekkel.

A mi feladatunk pedig az, hogy elvi-gyűk Öt embertársainkhoz, tanúságot tegyünk Róla, hogy ezáltal hitünkben és Egyházhoz tartozásunkban erősödjünk.

1997-ben, 20 évvel ezelőtt, Wrocławban volt utoljára közép-kelet-európai helyszínen a kongresszus; most ismét ezt a térséget választották. A rendezvény elsősorban hazánkat, de hangsúlyosan érinti a szomszédos országokat és az egész világot. Célkitűzése abban áll, hogy lelki megújuláshoz vezessen. Katolikus keresztény hitünket, istenkapcsolatunkat akarja elmélyíteni, központi szerepet szánva az eucharisztikus lelkület újra felfedezésének, tudatosításának és elmélyítésének. Az 1938-as magyarországi kongresszusnak még hosszú ideig érezhető volt a pozitív hatása, hisz abban az előkészületben részt vettek az egyházi és a közélet hangsúlyos képviselői, melynek hatását máig tapasztalhatjuk. A NEK egy hétig tart majd, amely nagyon fontos esemény, de ebben a legfontosabb az azt megelőző három felkészülési év.

A központi eseményt tematikus évek előzik meg?

Igen, minden évnek lesz egy határozott irányvonala, amelyre szerveződnek majd a programok. Az első felkészülési évben az Eucharishtiát mint keresztény életünk forrását helyezzük a középpontba, a második évben mint az Egyház életének a forrását, a harmadikban pedig mint a világ életének forrását. A felkészülési időbe történő aktív bekapcsolódás eredményezi a résztvevők lelki megújulását.

Az első év tehát elkezdődött, hiszen a központi esemény 2020 szeptemberében lesz.

Budapesten már elindultak a szervezési munkák. Létrejött a NEK titkársága, amelynek elnöke a kaposvári egyházmegyei Fábry Kornél atya. Megalakult a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust előkészítő társadalmi bizottság is idei év júniusában. A testületet Erdő Péter bíboros úr hívta össze,

melynek elnöke Áder János köztársasági elnök úr, tagjai közjogi méltóságok, a tudományos és a kulturális élet jeles képviselői, a gazdasági élet és a média prominens személyiségei.

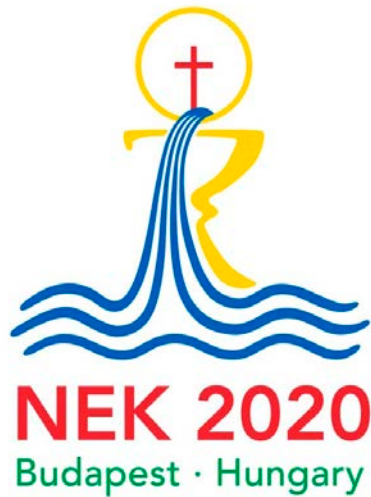
A NEK titkársága a munkatársaknak és az önkénteseknek képzéseket szervez. Ennek már strukturálisan is nagyon komoly háttere van. Ez óriási segítség tud lenni minden egyházmegyének a felkészülési folyamatban. Továbbá megjelent az a programfüzet is, amelyet megkaptak az egyházközségeink. Minden hónapban ad segítséget a lelkipásztoroknak és a hitoktatóknak, de minden keresztény embernek, hogy a füzetben található több száz ötletből merítsünk.

Az egyházmegyékben az arra kijelölt felelősök koordinálják az egyházközségek felkészülését.

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus alkalom a missziós és lelkipásztori megújulásra hazánk minden egyházmegyéjében, a szerzetes közösségekben, a lelkiségi mozgalmakban, sőt – határainkon túl – egész régióinkban és szerte a világon. Természetesen ezeket koordinálni kell, és eljuttatni az előkészítő bizottság üzenetét is az egyházközségekhez. A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegyében Palánki Ferenc püspök engem bízott meg ezzel a feladattal.

Van-e már elképzelése az egyházmegyének a felkészülési időről?

Először a papok kapnak egy tájékoztatót magáról az Eucharisztikus világkongresszusról, a feladatokról, célkitűzésekről, amelyek alapját képezik a szervezési munkáknak. Ezek határozzák meg az egyházmegyei programjainkat is. Arra fogunk törekedni, hogy a 2020-as kongresszusra felkészüljünk. Konkrét, kiforrott menetrendje ennek még nincs, de már vannak jó ötletek. A felkészülés során gazdagíthatja a lelkipásztorkodást szentségimádás, más eucharisztikus programok megtartása, felnőtt katekézisek szervezése, utcaapostolok, háztömbfelelősök rendsze-

rének kiképzése a bajba jutott emberek felkeresésére, kapcsolatok kialakítása az egyházmegye területén lévő iskolákkal, kórházakkal, szociális intézményekkel, egyházzenei ébredés, az áldoztatás méltóságának megóvása és még számtalan más kezdeményezés. A debreceni Szent Anna-székesegyházban már elkezdődött az ez irányú felnőtt katekézis.

Továbbá hamarosan lesz egy papi rekollekció Esztergomban, amelyen az egyházmegyénkből többen részt veszünk. Ez hozzájárul a közös gondolkodáshoz, amely segíti a felkészülését is a kongresszusra.

Biztatják az egyházmegyéket, hogy vegyenek részt a központi rendezvény legszebb ünnepén a közös nagy elsőáldozáson Budapesten. Erre is lehet majd jelentkezni.

Honnan indulhat és miben teljesedhet ki kapcsolatunk az Eucharisziával?

Nem kerülhetjük el az Eucharisztia fogalmi tartalmának meghatározását: Jézus Krisztus valóságos teste és vére a kenyér és a bor színe alatt.

Kapcsolatunk az eucharisztia misztériumával hatással van egész életünkre. 87. zsoltár utolsó sora, mely a kongresszus mottója így hangzik: „Minden forrásom belőled fakad”. A II. Vatikáni Zsinat tanítása szerint a liturgia csúcs és forrás. Az Eucharisziának ezt a forrásjellegét kívánjuk most előtérbe hozni. Az Eucharisztia egész közösségi, keresztény életünk forrása. Ezt a forrást szeretnénk a középpontba állítani, mert kisugárzása kiterjed az egész életünkre. Az Eucharisztia éltető ereje szétárad mind az egy-

házban, mind a világban. Talán hasztalan hangsúlyozni, hogy mennyire jelentős napjainkban az Egyház közösségi jellege. Ha nincsenek közösségek, nincs Eucharisztia, és fordítva is igaz, ha nincs Eucharisztia, nincs közösség. Egészséges teológiai szemléletet kell kialakítanunk magunkban, melyben világosan látjuk ezt az igazságot.

Ennek a kapcsolatnak alapfokát képezik olyan momentumok, mint az eucharisztikus ünnepeink, a szentgyónás, az imaéletünk minősége, a liturgikus eszközeink és tereink méltósága az Eucharisztia ünnepléséhez. Mindennek el kell vezetnie bennünket arra, hogy amit ünneplünk, az a legméltóságosabb Oltáriszentség hittitka. Ha valóban a legméltóságosabbnak tartjuk, akkor nem mindegy, hogy milyen eszközeink vannak, hogyan vagyunk jelen, és ezek mind-mind csak a külsőséget mutatják.

A falusi közösségekben még ma is jobban láthatóak ezek a külső jegyek, a vasárnapi szentmisére a legszebb ruhájukat veszik fel a hívek, de a liturgikus tér díszítése az ünnepnek megfelelő hímzett terítők alkalmazása is erre utal.

Fontos, hogy életünkben és a vallásgyakorlatban elkülönüljön az ünnep a hétköznapoktól, a szent a profántól. Ha erre odafigyelünk, akkor egész hitéletünkön végigvonulhat az, hogy a legszébbet adjuk az Istennek, mint ahogyan az Ószövetségben is olvassuk, az áldozatbemutatóskor csak hibátlan, egyéves állatot lehetett felajánlani az Istennek. Amit az ember az Istennek adhat, abból a legtökéletesebbet kell adnia. Ezzel azt fejezzük ki, hogy mennyire fontos számunkra az Isten, és hogy mennyire hiszünk abban, hogy ez valóságos jelenlét.

Ilyenformán számítanak a külsőségek.

Igen, mert a külsőségnek a bensőből kell fakadni. Nem a külső jegyekre aka-

runk kizárólag hangsúlyt fektetni, hanem a bensőnkét kívánjuk úgy alakítani, hogy hatással legyen a külső megnyilvánulásainkra is. A benső folyamatokból tör elő mindaz, amelyek meghatározzák az Egyház életét. Nekünk, krisztushívőknek azt kell megerősíteni – és ez a kongresszusnak is a célja –, hogy saját hitünkben úgy mélyedjünk el, hogy annak küldöttei tudjunk lenni. Amikor a hívek hazamennek a szentmiséről, ki lépnek az utcára, visszatérnek a családjukba, munkahelyükre, tulajdonképpen nekik kell a „papnak” lenni, nekik kell az Örömhírről tanúságot tenni. A II. Vatikáni Zsinat ezt konkrétan a hívek általános papságában fogalmazza meg. Ha így tekintünk a kongresszusra, minden tekintetben megújuláshoz vezethet bennünket.

A kongresszus arra is alkalmas lesz, hogy a világ előtt is tegyünk tanúságot. Viszonylag nagyobb rendezvényekre is kell számítanunk a fővárosban, amelyek óriási lehetőséget kínálnak arra, hogy az Egyház – tevékenységén keresztül – megmutassa az Üdvözítőt. Ha csak néhány emberben marad meg a pozitív tapasztalat, megnyílnak a szívek, akkor a kongresszus eléri a célját. Ha egyházközségekben elindulnak olyan kezdeményezések, amelyek, hitünkéből táplálkozva, akár is és minden tekintetben – szociálisan, emberileg – közösségépítő hatékonyságúak, akkor a kongresszus eléri a célját. Ez a három év, tehát, fantasztikus lehetőség.

Az országjáró kereszt is ennek üzenetét közvetíti?

Az Eucharisztikus Világkongresszus előkészítésében újabban nagy szerepe van egy-egy szimbolikus tárgy országjárásának. Ilyen kiváló jelkép a 2007-es budapesti városmisszió keresztje, amely a magyar szentek ereklyéit tartalmazza. 2018 tavaszán indul el ez a kereszt országjáró útjára, megérkezését az egyes városokban lelkipásztori programok fogják kísélni. Mi is arra törekszünk, hogy minden esperesi kerületbe eljusszon.

„Minden forrásom belőled fakad” (Zsolt 87,7). A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus rendeltetése, hogy ez a forrás ne álljon meg a templom küszöbénél, hanem áradjon ki az egész világra.

Kovács Ágnes

Emlékekre, elődeink hitére építkezve lehet fejlődni

Beszélgetés dr. Seregély István nyugalmazott érsekkel

A jubileumi évére készülő egyeki Szent József-plébánia időről időre megszólaltat olyan személyeket, akik valamilyen módon kapcsolatban voltak egyházközségünkkel. Fontosnak tartjuk ezeket a visszaemlékezéseket, mert nem csak a múltból forrászó katolikus identitást erősíti, de olyan példaképekkel is szembesíti a ma élőket, akik életükkel hitelesen képviselték Krisztust. Seregély István nyugalmazott egri érsek aktív szolgálati idejében jól ismerte az akkor még az Egri Egyházmegyéhez tartozó Egyeket és az itt szolgáló Révész Béla plébános urat is. Őt kérdeztük életéről, egyeki élményeiről, és kértük, hogy adjon tanácsot emlékező és ünneplő plébániai közösségünknek.

Érsek úr tapasztalatokban bővelkedő papi életutat járt be. Tevékenykedett a vallásüldözött kommunizmus idején, majd a rendszerváltás küszöbén 1987-ben vette át az Egri Főegyházmegye vezetését, és lett jó pásztor a rábízottaknak. Hogyan tudta megszólítani a rábízottakat az elnyomás ideje alatt, és hogyan látja a vallás szabad gyakorlása időszakában az emberek megszólításának lehetőségét?

Nagyon örültem annak, hogy 1990-ben semmit sem kellett változtatnom lelkipásztori szolgálatomon. Amit az ötvenes években mondtam, elmondható volt a rendszerváltás után is. Ugyanazt mondtam oltárnál, katedrán, konferenciákon itthon és külföldön, amit hittel vallottam, amire jól megtanítottak a sztálinista években is a kiváló tanárok és lelki vezetők a hittudományi fakultásokon és szemináriumokban (Szombat hely és Budapest). Nem hiszem, hogy a mai, nem kevésbé Isten nélkül élni akaró világban mást kellene tenni. Az Isten utáni vágy és igény kiirthatatlan. Az örök életre fejlődő világban (Teilhard de Chardin) a II. Vatikáni Zsinat üzenetéből élő igehirdetés teljesen alkalmas az apostoli örökség továbbadására. A mai pap – ha hiteles lelkiségre törekedve él

– munkálkodását a Szentháromság teszi eredményessé egy örökkévalóság távlatában.

Jól emlékszem, kispapi éveimben érsek úr hétfői pontáira és – végzős hatodik éves szeminaristaként – a főpásztori gyakorlati órán adott világos útbaigazításaira. Kik voltak az Ön példaképei, kik hagytak mély nyomot az életében?

Példaképem elsősorban Jézus Krisztus, akit egy életen át egyre jobban meg kell ismerni és utánozni. Példaképek azok az emberek is, akik ezt tették és Isten előtti őszinteségből ma is teszik. Odaát nem keresztlevelet, iskolai bizonyítványt, kitüntetések, de még lelkipásztori ajánlást sem kérnek, csak megnézik, hasonlítunk-e Jézus Krisztusra. Az életet egészen oda kell adni. Hála Istennek, ebben a szándékban megőrzött a Gondviselő örök Szeretet és Jézus Édesanyja. Mai imám: „Köszönöm, Uram, hogy megjártam a kijelölt utat” (Avilai Teréz).

Amikor átvette az Egri Főegyházmegye pásztori vezetését, Egyek még annak az egyházmegyének a része volt. Milyen emlékei vannak Egyekről? Révész Béla plébános urat jó szívvel emlegetik az egyeki hívek, és még azok is elismerően szólnak róla, akik nem gyakorolják a hitüket.

Lehet, hogy az iskolai földrajztanulás során találkoztam Egyek nevével, de mit sem tudtam róla. Általános (elemi) iskolai hitoktatóm, dr. Révész Béla, akit a diktatúra idején a bölcs egyházi vezetés az egri szemináriumból (ahol tanár volt) biztonságos helyen akarta megőrizni, plébános lett Egyeken. Mivel őt gyermekkoromtól jól ismertem, és ő volt primiciás szónokom nyári szabadságom alatt gyakran meglátogattam Egyeken. Sok hasznos beszélgetésre került ilyenkor szó. Mikor érsek lettem, székesegyházi kanonok lett, és Andornaktáján végezte életet záró lelkipásztori munkáját. Végül Nyíregyházán halt meg, ahol valószínűleg én is rövidesen befejezem hosszú életemet.

Egyekről van egy maradandó emlékem is. Mikor másod primiciát tartottam, Béla bácsi öreg házvezetőnője mondta, a tornácon mellém állva: „Tudja, Tisztelendő úr! Én sokszor mondtam a plébános úrnak, hogy imádkozzunk azért, hogy ne legyünk gazdagok!” Azóta teszem én is.

Érsek úr most Nyíregyházán tölti megérdemelt nyugdíjas éveit, ami igen csak aktív és mozgalmas. Előadásai, igehirdetései, írásban megjelenő gondolatai lelkileg és szellemileg fiatalos főpásztorra utalnak. Hogyan sikerül ezt a frissességet és tevékeny életet megőrizni?

Valóban nem ismerem az unatkozást. Ez adottság is lehet. Hála Istennek, még elfogadják a szolgálatomat. Lassú lettem, és ügyetlen a gépírásban, és rengeteget felejték. De ez így van rendjén. A krisztuskövetés, vagyis a kereszténység egy életforma. Értékét csak a mi Urunk látja és áldja meg. Minden közösségekben voltak és lesznek, akik hitük szerint próbálnak élni, esve-elve, hűségesen. Az ilyen egész életet igénylő, hivatását teljesítő emberről csak jelet ad imádságos élete, és ez meglátszik a környezetén és magatartásán. Jel és eszköz a vasárnapi szentmisében, a rendszeres gyónással, szentáldozással megszentelt élet. Az eszközök nélkülözhetetlenek, de ez még nem krisztusosság. Ha egy plébánia közössége lelkipásztorának szívós és következetes munkájával állhatatos tud lenni, akkor közössége ebből élni tud. Kényszerrel semmit sem lehet elérni, hajlíthatatlan szigorral sok ellenséget lehet szerezni Krisztusnak és magának papnak is.

Volt káplán, majd plébános, később – érsekként – még nagyobb rálátása volt az egyházközségek életére. Bár nincs egyforma recept a Jézustól ránk bízott örömhír hirdetésére, mert minden egyházközség más és más, mégis az

alapelvek ugyanazok. Hogyan lehet hiteles egy plébániai közösség? Mitől lesz sugárzó és tanúságtevő?

Gondolom, hogy erre is az előbbieken válaszoltam. Valóban nincs recept. Takács József professzoromtól hallottam, hogy a jóban való állhatosság az életet jóvá teszi, így az üdvösségre való kiválasztottság jel lesz világi hívónél és papnál egyaránt.

Egyre többen vannak, akik elveszítették a hitüket, vagy olyan közegben nőttek fel, ahol nem kaptak vallásos nevelést. Az Egyház missziós feladatában nagy lehetőség a katolikus oktatási intézmény. Egyeken, hála Istennek, van katolikus óvoda és iskola. Miért fontos Ön szerint a katolikus oktatási intézmény jelenléte egy településen? Mit tanácsol a mi iskolánknak, óvodánknak?

A katolikus nevelési-oktatási intézmények család nélkül nagyon keveset érnek el. Két elveszett nemzedék

után a katolikus iskola csak a második nemzedékben hoz termést. Amikor hagyományból vagy az iskola minőségére hivatkozva küldi a hit nélkül fölnőtt és éldegélő szülő a gyermekét, akkor majd ez a katolikus iskolába járt gyerek, felnőttként, érzett vagy valódi meggyőződésből fogja küldeni gyermekét ilyen iskolába, és akkor már a hitből élő pedagógus keze alá is kerül, és így jó gyümölcsöt hoz a mai vesződés. Minden jó intézményt támogatni kell, de még nem lesz számunkra látható eredmény. A magyarok egy század múltán kezdtek keresztény módon élni, Szent László uralkodása alatt. Nem szabad szidni sem a szülőt, sem az oktatót, mert nem tehet róla, hogy diktatúrában élt.

A plébániánk kettős jubileumára készül. 2018-ban lesz 250 éves az egyeki plébánia, 200 éves az egyeki római katolikus templom. Az idei év a készü-

letünk ideje. Mit tanácsol, hogyan készüljünk a jubileumi évre? Hová helyezzük a hangsúlyokat?

A jubileum önmagában fölrázza a jubilálókat. Ezt kell erősíteni az irányított emlékezéssel. Vagyis az emlékek összeszedésével és azok megismertetésével. Nem csak tárgyak, de az előttünk élők emléke is fontos. Egy plébánia jubileuma legyen hálaadás imában, közösségi istentiszteletben. Ne legyen rendkívülség, viszont egy egész éven át mondott rövid ima sokat ér.

Kívánom, hogy az emlékezés és jubileumi közösségi együttműködés erősítse Istenhez, a Szűzanyához, a templomhoz és Szent Józsefhez, a közösség védőszentjéhez, valamint az ott élők egymáshoz való, mással nem pótolható összetartozását.

Papp László plébános
Egyek

A világnak akkor van értelme, ha valami nagyobbra irányul. Fontos, hogy ezt nap mint nap lássuk

Napjainkban egyre kevesebb köztéri feszülettel találkozunk, eltűnnek az életünk értelmét hirdető útszéli keresztetek, az ember mégsem szűnik meg háláját kifejezni, erre másokat is emlékeztetve azzal, hogy keresztet állíttat, mint ahogyan ezt az egyeki születésű Radics Dávid ferences atya és családja tette, akiknek hálaadó keresztjük az egyeki katolikus iskola előtt hirdeti Isten országát.

Van-e értelme ma keresztet állítani? Radics Dávid ferences atyát hitről, életéről, kereszténységről kérdeztük.

A keresztállítás nem mostani gondolat. Szüleim, nagyszüleim régi terve volt ez. A faluban sok kereszt áll, sőt még a falu határában is, a szántóföldek között is állt. A kócsi földünk végében is állt egy. Amikor a hetvenes években vízvezető-csatornát ástak, egy ideig még lehetett azt látni. Majd egyik napról a másikra eltűnt, és száz méteres körben szanaszét lévő darabjait, szilánkjait lehetett csak felfedezni. (Lehet, hogy felrobbantot-

ták?) Minden kereszt valamilyen hálát, köszönetet tükröz az állíttató részéről. Bárhova megyünk, a kőkeresztetek jelenléte elgondolkodtat. Minden keresztnek üzenete van. Radics László nagyapámat elvitték 16 évesen az első, majd később a második világháborúba katonának, ahonnét szerencsésen tért vissza. Vincze Kálmán nagyapámat is elvitték katonának. Miután véget ért a II. világháború, a Szovjetunióba hurcolták három évre kényszermunkára. Szerencsésen visszatért. Édesapámat, amikor Kócson lakott a tanyán, csak azért, mert a Budapestről Kócsra kitelepítetteknek, fogvatartottaknak enni adott, kukoricát főzött, súlyosan bántalmazták. A front átvonulása idején, szülőházuk udvarán le akarta löni egy orosz katona, de a szomszédok megmentették. (Nem volt soha katona.) Nem sokkal később el akarták vinni „málenkij robotra”, de a tiszafüredi vasúti hídtól lóháton megszökött őrzőitől, miközben puskával lőtték utána.

A szülők, nagyszülők, a család hálaadás jele ez a kőkereszt, amit most

felállítottunk az általános iskola előtt. Ők már nem érthették meg a kereszt felállítását. A keresztben, a nevek mellett található felirat, amit a család egész élete folyamán megtapasztalt jó és balsorsban egyaránt, Jézus szavait idézi: „Én veletek vagyok minden nap a világ végéig” (Mt 28,19). Jézus Krisztus velünk van életünkben, halálunkban, örömeinkben, bánatunkban, szenvedésünkben egyaránt. Jézus, titokzatos módon, számunkra felfoghatatlanul, de minden nap magára veszi minden ember szenvedését és örömét. Hozzá szeretnénk eljutni mindannyian, a falu közösségével egyetemben. Nincs más név, amiben üdvözülhetnénk. Ezért állította a család a keresztet.

Több kereszt is igazolja Egyek mélyen vallásos múltját. Miért tartották fontosnak régen a keresztállítást, és most miért fontos, hogy az iskola előtt is kereszt álljon?

A jelképek tanítanak, emlékeztetnek. Egyek közössége nagyon fontosnak tartja, hogy az emlékezést jelenvalóvá tegye. Megemlékezik a hősi halottakról, 1956 hőseiről, nagy emberekről, elődeiről. Ezek az egész falu emlékezését, a gyerekek tanítását, önzonosságunkat, múltunk felidézését segítik. A kőkereszt emlékeztet arra, akit nem látunk: Istenre, végső célunkra. Hozzá szeretnénk eljutni. Egyek lakossága vallásos, hívő emberek sokasága, és Jézust vallják megváltójuknak.

A kereszt misztériuma hogyan mutatkozik meg a család életében?

Gyerekkorunkban úgy tanították, hogy ha elmegyünk a templom előtt, vagy egy kereszt előtt, vessünk keresztet, emeljük meg kalapunkat. Gondoljunk Jézusra, Megváltónkra. Gondoljunk arra, hogy megváltott emberek vagyunk. Jézus megszabadított a bűnöktől. Mondjuk el a következő imádságot: „Imádunk Téged, Jézus Krisztus, és áldunk, mert Szent Kereszted által megváltottad a világot”. Ezzel az egyszerű odafordulással ki tudjuk fejezni, hogy szeretnénk üdvözülni, a mennyországba jutni. Ha látjuk a keresztet, könnyen meg tudjuk ezt tenni. Fontos, hogy lássuk, mint ahogy az Ószövetségben fontos volt a jelkép. Mózes rézkígyót helyeztetett egy oszlopra. Akit a kígyó megmarta, és utána ránézett a rézkígyóra, az meggyógyult. A szövetség ladá-

jára is szobor formájában angyalokat rendelt faragtatni, akik Istent imádják. Ezek a faragott angyalok a frigyládán emlékeztettek Istenre, akit nem látunk. A kereszt jele, Isten fiára, Jézusra emlékeztet. Mint ahogy az egyeki templom előtti kereszt felirata is mondja: „Nem Isten, sem ember a kép, amelyet nézünk, de Isten és ember, kit az jelent nekünk”. Nagyszüleim házában az ajtón volt egy Jézus Szíve-pajzs. Akkoriban – és korábban – is minden katolikus ház ajtaján volt ilyen, ami fémből vagy papírból készült. Alacoque Szent Margit látomása alapján készült ez a pajzs. Jézus látható a kép közepén. Körülötte ez a felirat: Megáldom a házakat, hol Szívem képe tisztelik. A kép nagyon fontos volt,

a család hitét tükrözte. Ezt a Jézus Szíve-pajzsot kinyomtattam újból, fontosnak találom, hogy a mostani felnövekvő generáció is találkozzék ezzel a képpel. A szülők, nagyszülők Jézusban bíztak. Valahányszor kinyitották vagy becsukták az ajtót, ránéztek a képre, és Jézusra gondolhattak.

Esztergomban a Ferences Gimnáziumban tanítasz. Milyen kihívásokkal kell megküzdeni napjainkban a keresztény-katolikus nevelés terén?

Jelenleg Esztergomban élek, prefektus vagyok. Gimnazistákat tanítok. Nem kis feladat. A diákoknak olyan értéket kell adni, ami nem avul el, megmarad az örök életre is. Jézus személye az örök életre vezető út. Az ember sokkal többre

van meghívva, mint evilági szolgálata. A világnak akkor van értelme, ha valami nagyobbra irányul, mint önmaga. Várjuk Krisztus második eljövételét. Magunk is készen szeretnénk lenni erre a napra. Az az örökkévalóság, ami Jézus nélkül lesz, az maga a pokol. Minden nap tudunk valamit tenni, hogy ez a világ szebb és rendezettebb legyen Krisztus dicsőséges második eljövételére. Erre a napra is készít az iskola. Az iskola megtesz mindent, hogy hitre, tudásra,

hazaszeretetre nevelje a diákokat. Segíti őket abban, hogy kibontakoztassák tehetségüket, képességeiket. Jól tanuljanak, sportoljanak, egyetemre, főiskolára készüljenek, szolgálják embertársaikat, hazájukat.

Egyeken a falu alapításától kezdve van katolikus oktatás, hittan az iskolákban. Ez természetes volt; nem kérdőjelezte meg senki. Az iskolának nagyon fontos szerepe az, hogy ne nőjön fel úgy gyerek, hogy ne hallana Jézusról, a

megváltásról, az örök életről. Megváltott emberek vagyunk, Jézus eltörölte a bűneinket. A hitoktatás nem csak tudás, hanem életforma átadása is. Ez viszont nagyon nehéz, kritizálható munka, mégsem mondhatjuk, hogy nem érdemes érte tenni. Jézus adott erre parancsot: „Menjete el az egész világra, és hirdesétek az örömhírt minden teremtménynek” (Mk 16,15).

Papp László plébános
fotó: Papp Ágoston

Nyári tábor rendkívüli forma szerint

A budapesti központú Juventutem Magyarország mozgalom országos nyári táborának helyszínéül ezúttal egy vidéki, a Hajdú-Bihar megyei egyeki római katolikus egyházközséget választotta, ahol július 24–29-ig mintegy 40 fő ismerkedett a római rítus rendkívüli formájával. A táborba azon fiatalok érkeztek, akik a római rítus mindkét formája iránt elkötelezettek. Papp László egyeki plébános örömmel fogadta az ország területéről és határon túlról is érkező mintegy 40 résztvevőt.

Kiss Bertalan, aki a mozgalom nemzetközi és magyarországi világi vezetője, kérdésünkre elmondta, a szövetség 17 országban van jelen, 37 közösséggel. A nyári táborokat kettős céllal szervezik. Egyrészt, az intenzív töltekezés egyfajta lelkigyakorlatot is jelent a közösségnek, hiszen egy hét alatt végigéneklük a teljes zsolozsmát – kivéve az éjszakai imaórákat –, reggelente rendkívüli forma szerinti (latin nyelvű) szentmisén vesznek részt, és a szabadidő nagy részét is művelődésre fordítják. E táborban Déri Balázs professzor himnuszelmzéseit, Kajtár Edvárd pécsi székesegyházi plébános, valamint Alácsi Ervin tábori lelkész előadásait hallhatták. A mozgalom vezetője hozzátette, áldás a budapesti közösségnek az, hogy ténylegesen meg tudják valósítani azt, amely XVI. Benedek pápa Summorum Pontificum című dokumentumának egyik üzenete is, hogy a két liturgikus formát (régí és új rítus szerint) békében gyakorolják a plébániákon, hogy azok kölcsönösen gazdagítsák egymást. Napjainkban kérdések merülnek fel a régi rítus gyakorlásával kapcsolatban, ezért

feszültségek vannak a két liturgia párhuzamos használata során. Bertalan hozzátette, a Juventutem Magyarország mozgalom budapesti közössége a példa arra, hogy ezt feszültség nélkül is meg lehet élni. Erről tesznek tanúságot olyan plébániákon, közösségekben, ahol törek-szenek arra, hogy a liturgiát a maga teljességében végezzék.

A táborba Palánki Ferenc debreceni-nyíregyházi megyéspüspök is meghívást kapott július 26-ára, amikor a főpásztor katekézist tartott a hivatásról, majd megáldotta az egyeki Szent János római katolikus általános iskola előtt felállított kőkeresztet és a templomban elhelyezett új orgonát. Ezt követően a jelen lévő papokkal, a tábor résztvevőivel és a hívekkel részt vett a rendkívüli formában elénekelt pontifikális vespéren.

A főpásztor katekézisében – többek között – hangsúlyozta, ha együtt imádkozva Istent dicsőítjük, akkor megjelenik közöttünk az Isten országa. Ezt úgy érhetjük el, ha mindannyian felismerjük, mire kaptunk meghívást az Istentől. A püspök atya korábbi éveiben, mint szemináriumi lelki vezető, sok fiatallal találkozott, és látta, hogy egy-egy ember lelkéből mit tud alkotni, formálni az isteni kegyelem: „Ha a hivatásról beszélünk, arról elmélkedünk, mit jelent a keresztény életünk. Mennyire valóság az, hogy nem a saját életünket kezdjük élni, hanem Isten életét. A keresztény élet azt jelenti, hogy tudatosan elkötelezzük magunkat Isten mellett. Ez egyfajta várákozás és törekvés a krisztusi, a jó ke-

resztény életre. Egyre inkább törekedni kell arra, hogy hozzá hasonlóvá váljunk, aki nemcsak példa, hanem a kegyelem forrása is. Ő ébreszti a szívünkben annak vágyát, hogy egyre inkább hasonlít-

sunk hozzá. Van-e bennünk vágyakozás erre?” Ezt ébren kell tartani magunkban, és kérjük Istent – aki az embert boldogságra teremtette –, hogy minden körülmény között szítsa bennünk a vágyat. A hivatás azt jelenti, hogy Isten létre, életre hívott, hogy feladatot, küldetést adjon nekünk. Életünk tehát nem sors, szerencse kérdése, hanem küldetés a keresztény életre, amely vonzó, igaz, gyakran az ellenkezője látszik rajtunk.” Palánki Ferenc megyéspüspök hangsúlyozta, a keresztény életet a radikalizáció teszi vonzóvá. Ez pedig azt jelenti, hogy minden keresztény embernek tudatosítani kell önmagában, hogy ő meghívott a szeretetre, arra a különleges életútra, amiben ki tudja munkálni Isten képmását.

A Juventutem-tábor 29-én ünnepélyes szentmisével zárult.

Kovács Ágnes

Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök gondolatai

Boldog Asszonyt ünneplünk Mária mennybevételének napján

(*Debreceni Szent Anna-székesegyház augusztus 15., Nagyboldogasszony ünnepe.*)

Hogyan lehet egy ember boldog, mitől boldog Mária? Az evangélium erre a kérdésre választ ad nekünk: „Íme, mostantól fogva boldognak hirdet minden nemzedék, mert nagyot tett velem a Hatalmas, és Szent az ő neve” (Lk 1,48-49).

Mária valóban boldog volt, pedig nem volt könnyű élete. Már az anyagi üdvözlet után a bizonytalanság lett úrrá rajta, mert nem tudta, áldott állapotához mit szól József, a jegyese. Majd a születés nehéz körülményei, az Egyiptomba meneküléskor a hajléktalanság megélése, Jézus nyilvános működésekor az ő Szent Fiának a visszautasítása, az el nem fogadása is szomorúvá tette, végül édesanyaként Fiának, Jézusnak keresztre feszítése fájalmát is átélte. Mi tehát a boldogság forrása? Annak a hite, hogy beteljesedik mindaz, amit az Isten üzent nekünk. Az üzenet pedig így szól: Én szeretlek téged, és azt akarom, hogy boldog légy.

Ezért nagy jel számunkra Mária, mert ennek a boldogságnak a hordozója és példaképe. Bármilyen nehéz a mi életünk is, ha elhisszük, hogy beteljesedik mindaz, amit az Isten mondott nekünk, akkor mi is ebben a boldogságban részesülünk, amely

már most elkezdődik, mint ahogyan Erzsébet mondta Máriának: „*Boldog, aki hitt annak a beteljesedésében, amit az Úr mondott neki!*” (Lk 1,45)

Mária tehát kezdettől fogva boldog, mert elhitte és igent mondott az Isten akaratára, arra, amit rajta keresztül művelni akar. Mindezt pedig csodálatos mondatával erősítette meg: „*Történjék velem szavaid szerint*” (Lk 1,38), amely számunkra is azt az üzenetet közvetíti, hogy a mi életünk főszereplője sem mi vagyunk, hanem maga az Isten. Mária ezért is jel, példakép számunkra, mert ő rábízta magát teljesen Istenre, aki vigyáz ránk, szeret bennünket, és azt akarja, hogy a mi életünk is boldogság- és üdvösségtörténet legyen. Azt akarja, hogy már most is boldogok legyünk, de ehhez az kell, hogy az Ő útján járjunk. Mária egész élete Jézus Krisztusról szólt, nem Máriáról.

Máriát, a valóságos emberként Istenszülőt, Istenanyát ünnepeljük, hiszen az a gyermek, akit ő a világra hozott, valóságos Isten és valóságos ember. Mária – mint valóságos ember – különleges szerepet kapott az üdvösségtörténetben, a feltámadás sorozatának a második tagja lett „*Amint ugyanis Ádámban mindenki meghal, úgy Krisztusban mindenki életre is kel. Mindenki, amikor sorra kerül*” (1Kor 15,22-23).

Mária már sorra került. Megkezdődött az a sorozat, amelynek mindannyian részei leszünk. Ezért már most boldogok vagyunk, mert hisszük, hogy beteljesedik mindaz, amit az Isten nekünk ígért a Szentírás, a kinyilatkoztatás által. Mária testestől, lelkestől a mennyben, az isteni lét, a mindenütt jelenlét állapotában van. Bárhol a világon szólhatunk hozzá, mert mindenütt ott van, és mindenhová boldogságot tud hozni. Az égi születésnapján is örömet, lelkesedést, vidámságot hoz nekünk. Ahol Mária megjelenik, odaviszi a kegyelem forrását, a teljességet, méhének és életének gyümölcsét, Jézust.

Mi a mi éltünk gyümölcse? Tudunk-e igazán jól szeretni, Jézust vinni embertársaink életébe? Mária ebben is példakép, mert rámutat Jézusra, a kegyelem, az öröm, a boldogság forrására, nekünk pedig az a dolgunk, hogy életünkkel megszólítsuk embertársainkat, hogy mások is megismerjék Isten rájuk vonatkozó akaratát, hogy elhiggyék, az Isten ígérete az életükben is beteljesedik, ami már most boldoggá teheti őket.

Mert mindannyiunknak megkezdett örök élete van, és amikor sorra kerülünk, mi is feltámadunk. Ez a keresztény hitünk középpontja, ezért köszönjük Máriát az isteni gondviselésnek, és kérjük Őt, hogy imádkozzon értünk most és halálunk óráján.

A szív soha nem alszik, két dobbanás között pihen

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegyében 20 éves a Cor-hétvége mozgalom. Ez alatt az idő alatt közel kilencszáz 18 és 26 év közötti fiatal vett részt ezeken a lelkipastorkon. A jubileumi évfordulót találkozóval ünnepelték 2017. július 29-én, Máriapócson a Kegyetemplomban. A hálaadó szentmisét Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök mutatta be.

Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök gondolatai:

A latin „cor” szó, „szívet”, a szeretet szimbólumát jelenti. A Cor-hétvége mozgalom a „szív” szót állítja a középpontba, amellyel gazdag magyar nyelvünk több szókapcsolatban is kifejezi érzéseinket, törődésünket, aggodásunkat, szeretetünket. A szív soha nem alszik, két dobbanás között pihen. Központi szervünk működése csodálatos, ha megáll, akkor a földi életünk befejeződik, de az emberségünk középpontját is jelenti. Isten felé for-

dulunk, amikor a „Szívem első gondolata...” kezdetű imával indítjuk a napunkat. Bármi történjen is egész nap, fontos, hogy az irány jó, Isten felé forduló legyen.

A lelkipastorkon mozgalomnak, hogy még inkább Istenhez irányítsák az embert, segítsék, hogy közelebb kerüljenek az Isten szívéhez. Isten irgalmas szíve végtelenül szeret bennünket, ezért fontos, hogy a vele való kapcsolatunk egyértelmű és világos legyen, mert benne a Szív szól a szív-

hez, Isten szíve szól az ember szívéhez. A Cor-hétvége mozgalom is abban segíti a fiatalokat, hogy rádöbbenjenek, az Isten szíven akarja őket találni, szólni akar hozzájuk, hogy átformálja és alkalmassá tegye őket arra, hogy továbbadják a megtalált kincset, és Isten szíven keresztül egymás szívéhez jussanak. Vianney Szent János szerint a szív az után vágyakozik, amit a legjobban szeret. A kevély a megtiszteltetés után, a zsugori a vagyon után, a parázna a tisztátlan bűnök után, de az igazi ember az Isten szíve után és Isten szíve az ember szíve után.

Isten vágyakozik a mi szívünk után, találkozni akar velünk, ami csak rajtunk múlik. Ő nem valamit akar adni, evilági kincseket, hanem saját magát, a legdrágább kincset, amit aztán semmi el nem vehet tőlünk.

■ Az igazi szeretet a mindenadás képessége

(A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye búcsúja – Máriapócs 2017. július 30.)

Értékes vagy értéktelen?

„A mennyek országa hasonlít a kereskedőhöz is, aki igazgyöngyöt keresett. Amikor egy nagyon értékeset talált, fogta magát, eladta mindenét, amije csak volt és megvette” (Mt 13,45-46).

Tudnunk kell megkülönböztetni a hitvány dolgokat az igazi kincstől. „... hasonlít a mennyek országa a tengerbe vetett háléhoz, amely mindenféle halat összefog. Amikor megtelik, partra húzzák, nekiülnek, és a javát edényekbe válogatják, a hitványát pedig kiszórják” (Mt 13, 47-48). A mai világ legnagyobb problémája az értékválság. Az ember sok értéket kidob, az értéktelennek, semmirekellőnek pedig nagyobb jelentőséget tulajdonít. Ha jól tudunk megkülönböztetni, akkor tudjuk, ki és mi az igazi érték. A másik ember élete mindig értékesebb, mint az evilági dolgok. Ennek ellenkezőjét erősíti az a riport is, amely egy roncsautóban élő hajléktalan ember szörnyű körülmények között élő kutyájáról szól. A hajléktalan ember életkörülményeit észre sem vették.

Kinek az igenje ér valamit?

A megkülönböztetés és a helyes értékrend képességének birtoklásában Mária

példaként áll előttünk, aki mert kérdezni Gábrit angaltól, majd képes volt a helyes döntésre és az igen kimondására. Láthatjuk tehát, hogy annak az embernek ér valamit az igenje, aki tud nemet is mondani mindarra, ami ezzel az igennel ellenkezik. Mária tudott igent és nemet is mondani. Nekünk is tudnunk kell az igazi kincsről igent és sok minden egyébre pedig nemet mondani. Ez a párkapcsolatban, házasságban is fontos. Ha valaki igent mond a másokra, akkor mindenki másra nemet kell, hogy mondjon. Az ilyen embernek ér valamit az igenje. A pap igent mond Istenre és mindarra nemet, ami eltávolítja az Istentől. Isten nem valamit akar adni nekünk, hanem saját magát. Ő a legnagyobb kincs, akiért az ember örömeben mindent odaad. A Szűzanyához azért zárándokolunk el évről évre, hogy az igazi kincsről, az Ő egyszülött Fiára rátaláljunk.

A mindenadás öröme

Az igazi szeretet a mindenadás képessége. Adjuk oda önmagunkat, egész éltünket Istennek, tegyünk tanúságot a hétköznapiakban is arról, hogy rátaláltunk az igazi kincsről. Így Istennel, az emberekkel és a teremtett világgal való kapcsolatunk stabilá válik. Ez a stabilitás, az odaadás öröme a hordozása másoknak is erőt jelent, hiszen az öröm vonzó, így embertársaink belénk

kapaszkodva találkozhatnak az igazi örömmel. De látszik-e rajtunk ez a keresztény öröm? „Boldognak mond engem minden nemzedék” – hangzik el a Magnificatban. Mária akkor mondja ezt, amikor még ismeretlen előtte a jövő, és nem tudja, mivel jár az igenje. Nem kérdez tovább, hogy hol fog megszületni a gyermeke, József mit fog szólni mindehhez. Semmit nem tud. A mérhetetlen boldogsága abból fakadt, hogy odaadta az életét Istennek. Ebben a boldogságban szeretnénk mi is részesedni azáltal, hogy az Úr akaratát keressük. Nem boldogulni akarunk, hanem boldogok akarunk lenni. Ez pedig azt jelenti, hogy teljesítjük Isten akaratát, mert többre vágyunk, mint az evilági jólét, a siker, a gazdagság. Mi az egészre, a teljességre, Istenre vágyakozunk.

De ez a kincs a tulajdonunkba kerül? Ha Isten a legdrágább kincsről, akkor soha nem mondhatjuk azt, hogy Ő a mi tulajdonunk, hanem mi vagyunk az Isten tulajdona. Mint ahogyan Mária, akinek az élete teljessége az volt, hogy végigkísérte Szent Fiát földi életében, majd tanúságot tett a feltámadásról. Halló és értő szívet kérjünk Istentől, hogy hordozzuk magunkban a legdrágább kincset, és tegyünk mellette tanúságot” – fejezte be gondolatait Palánki Ferenc megyéspüspök.

Boldog papképpel találkoztak a ministránsok a debreceni táborban

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye ministránsai 2017. július 24–28-ig egy hetet töltöttek együtt ministránstáborban Debrecenben, a Szent József Gimnázium kollégiumában. A színes, gazdag programmal tarkított táborban a fiataloknak bőven volt lehetőségük önfeledt játékokra; vetélkedők, csónakázás, foci, csúszdaparkban eltöltött órák, városnézés, hortobágyi kalandtúra tette még emlékezetesebbé a hetet, és nem utolsósorban többször találkozhatnak Palánki Ferenc megyéspüspök atyával. Először szentmisén, amelyet a főpásztor Szent Jakab ünnepén mutatott be a kollégium meghitt, családi kápolnájában.

„Legjobb a győztes csapatban játszani” – hangsúlyozta a főpásztor a szentmisén mondott gondolataiban, amikor a focimeccsen szerzett gólokhoz hasonlította Jakab és testvére, János apostol meghívását, viselkedését. Amikor az apostolok éppen rendezgették hálójukat a halászházhoz, Jézus a követésére hívta meg őket. A két apostol készséggel elfogadta ezt, és – mindent feladva, addigi életüket is azonnal otthagya – egy bizonytalan jövőért követték Jézust. Ez gólnak számított – a ministránsok szerint is – Jakab csapatában. Később, amikor Jézussal Szamárián keresztül haladtak, és nem akarták őket befogadni, Jakab és János felháborodásuknak adtak hangot, de Jézus a békés lelkiültre intette őket. A dühös lelkiület már csak öngólnak számított. A püspök atya kiemelte, mindannyiunkban vannak hasonló érzések, sokszor különbnek érezzük magunkat a többi embernél, gögősek, fölényesek vagyunk, és ezek mind-mind öngólnak számítanak. Szent Jakab apostol is sokszor így gondolkodott, de amikor megértette Jézus tanítását, akkor olyan ember lett, aki elsőként odaadta az életét hitéért. Bennünk is győzhet a jó, Istennel aranygölt lőhetünk, mert ő az, aki képessé tud tenni arra, hogy mások

szolgálatára legyünk, hogy igazi, nagy dolgokra, az üdvösségre, örök életre vágyakozzunk a szeretet gyakorlásával.

Az 58 fős tábor életébe az egyházmegye kispapjai is bekapcsolódtak. A túlnyomórészt általánosiskolás-korú ministránsok közelebből is megtapasztalhatták, hogy a papi hivatásra készülők és a jelen lévő papok ugyanolyan hétköznapi emberek, mint ők. Kálmán József atya, egyházmegyei ministránsreferens, a tábor főszervezője beszélgetésünkör elmondta, az önfeledt, szórakoztató játékokban gazdag tábor célja elsősorban az, hogy a ministránsok egy boldog, vidám pappal találkozzanak. Ilyenkor lehet velük is jobban viccelődni, közvetlenebb hangnemet megengedni. A hétköznapi életben vagy akár a búcsúi szentmiséken kevés a lehetőség, az idő a kötetlenebb beszélgetésre. A hivatás alakulásában ez kiemelten fontos. Szükséges, hogy pozitív képet alakítsanak ki a papi hivatásról. Egy felhőtlen, nyári időszakban van idő a beszélgetésre, megszólításra, játékokra, egészséges viccelődésre, amely során teljesen más kapcsolat alakul ki a papok és a ministránsok között.

Kálmán József atya arra a kérdésre, hogy hogyan látja az egyházmegyei ministránsok aktivitását, elmondta, a létszámuk papfüggő. Vannak olyan kisebb egyházközségek, ahol népszerű az oltár körüli szolgálat, viszont, sajnos, arra is van példa, amikor nagyobb egyházközségben nem sikerül őket megszólítani. Egyházmegyei szinten is igyekeznek minden évben több programmal közvetlenebb, kötetlenebb találkozásra alkalmat adni. Ebben az évben szervezték meg először a nagy érdeklődést övező ministránstalálkozót, továbbá a táborokba és az éves komolyabb ünnepekre (papszentelés, olajszentelési szentmise) is rendszeresen meghívják őket, valamint a facebook csoporton keresztül napi szintű kapcsolatra is van lehetőség.

József atya már most tolmácsolta Ferenc pápa meghívását a 2018. július végi római nemzetközi ministránstalálkozóra, amelyen az egyházmegye ministránsai is részt fognak venni.

*Kovács Ágnes
Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye
Sajtóiroda*

Szólj be a papnak!

Idén tizedik alkalommal rendezték meg az igen népszerű Campus Fesztivált Debrecenben, július 19. és 23. között, amelyre híres fellépők, együttesek mellett a 105 ezer látogatót, bulizni vágyó fiatal elképesztően sok program is várta. Idén azonban egy teljesen új lehetőség is adódott számukra, hiszen beköltözött a Szólj be a papnak! sátor a Civil utca területére.

Hogy mit is takar ez maga mögött? Az embernek legelőször az jutna az eszébe, hogy ott lesz egy világtól elzárkózott, magába fordult, mérges csuhás, akivel lehet köztöködni és jól lejártni egy frappáns beszólással, ő meg majd csendesen eltűri – aztán még sört is kapsz érte... Nos, az igazság azért távol áll ettől. Valójában nem is egy, hanem három „szakember” – Tokodi László domkos rendi katolikus pap, Veres János református lelképásztor és Asztalos Richárd evangélikus lelkész – is várt arra, hogy beszéljanak nekik és az egyházzal, hitről vagy az egyszerű hétköznapi dolgokról szóló kérdésekre válaszoljanak, netalán olyanokra is, amit egyesek esetleg túl provokatívnak tartanak. Erről van itt szó: igazából nem is a beszóláson van a hangsúly, hanem azokon, akik teli vannak kérdésekkel.

Aki kérdez, gondolkodik

Az embereknek horribilis mennyiségű kérdésük van az élet nagy dolgairól. Sokaknak még az is eszébe jut, hogy éppenséggel vallási szempontból közelítsék meg a dolgot, és természetesen, ha már van kérdés, minden áron kell rá a válasz is. Ilyen jellegű kérdéseket viszont mégsem tehetünk fel csak úgy akárkinek, mert talán nem ért hozzá, azt mondja, ő se tudja, vagy esetleg „bolondnak néz”. És most ott volt a tökéletes alkalom: emberek, akik értenek hozzá, megpróbálnak minél jobb választ adni, és bolondnak se néznek. Ugyanakkor hozzá kell tenni, hogy nem csak a Campuson volt/van ilyenre lehetőség, ugyanis a fent említett „trío” minden hónapban válaszol egy adott, a hallgatóság által meghatározott témában Debrecenben, a Bakelit Caféban.

A Campus Fesztiválon négy napon keresztül reggel tíztől este nyolcig nyitva állt a kérdéses sátor az összes kíváncsi fiatal előtt, az eszmecsere után pedig a lelkészek és az atya csatlakoztak a fesztiválzókhöz – ők is meghallgatták a koncerteket, ott jártak a jónép között.

A Szólj be a papnak! sátorban a nulladik napon egyfajta bemutatkozó részre került sor, vagyis felvázolták, mire is számítsanak az emberek, mi is fog történni, valamint kötetlen beszélgetésre hívták az érkezőket, egyszóval akármiről beszélgethettek az illetékesekkel. A következő napon már szélesebb volt a programok palettája: a résztvevők kvízeket töltöttek ki, melyekben többek közt felfedezhették a Tankcsapda együttes énekszövegeinek bibliai hátterét. A kvízek által többet tudhattak meg a kereszténységről, hitétéről, vallási hagyományokról és önmagukról is. Persze, nem maradt el a jutalom sem: „Szólj be a papnak!” felirattal díszített sörnyitókat, kitzűzőket, hűtőmágneseket, öngyújtókat, sőt még sörkuponokat is nyerhettek, akik kitöltötték ezeket a kvízeket. A nap folyamán a szabad beszélgetés volt a főszerep (szabadon választott témában), délután 17:30-tól pedig pódiumbeszélgetésre került sor, ahol három nap három különböző témakörben – szexualitás, a piszkos anyagiak, a politika rejtelmeiről – folyt a beszélgetés.

Közben az önkéntesek lelkesen járkáltak a fesztiválzóik között és véletlenszerűen kiválasztott embereknek tettek fel váratlan kérdéseket. Tulajdon-

képpen meginterjúvolták még a legnagyobb „partiarcokat” is például arról, hogy vajon Jézus mit csinálna, ha kint lenne a Campus Fesztiválon, mit csinálna a perselypénzzel a templomokban, mit kérdeznék Istentől – nem mellesleg a válaszok is gyakran nagyon viccesek voltak. Így esett meg például, hogy egy lány azt javasolta, hogy kérdezzék meg Jézust személyesen, mit csinálna, ugyanis ő látta rollerezni. Mint kiderült, ha nem is Jézus, de az egyik papja, Tokodi Laci atya tényleg ott száguldozott azzal a bizonyos járgánnyal.

A Szólj be a papnak! sátor egyébként elég sikeresnek bizonyult rengeteg jó visszajelzés érkezett róla.

És akkor most ennyi volt, most az egyszer lehetett kérdezni, a többit megtartsuk magunkban? Tulajdonképpen ez is egy megoldás, de ha lehet, inkább azt javaslom, hogy akik még igenis választ szeretnének kapni, azok figyeljék a Szólj be a papnak! híreit, eseményeit akár a Facebookon is, hiszen ahogy fentebb is említettem, minden hónapban be lehet a papoknak szólni a Bakelit Caféban. Érdemes folyamatosan követni a történéseket, hiszen a Campus Fesztivál után pár nappal a Csillagpont Református Ifjúsági Találkozón is lehetett kérdezni. Úgyhogy hajrá, nektek már csak a megfelelő időpontokat kell kiderítene-tek, és megfogalmazni a kérdéseket! Én nagyon jó szívvvel tudom ajánlani, mert tényleg szenzációs!

Dúl Georgina

Tanévindító intézményvezetői tanácskozást tartott a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

2017. augusztus 25-én az egyházmegye 10 köznevelési intézményének igazgatói közössége szakmai tanácskozást tartott, amelyen Palánki Ferenc megyéspüspök is részt vett.

A főpásztor köszöntő gondolataiban örömtelinek nevezte az előző nap megtartott tanévnyitó ünnepséget, és azt kérte az intézményvezetőktől, ez maradjon így egész évben a diákok lelki, testi és szellemi fejlődésének érdekében. A püspök atya hangsúlyozta, az ifjúságpasztoráció feladata nem a fiatalok szórakoztatása. Az iskola eszköz az ifjúság nevelésében, célja pedig, hogy a fiatalok elkötelezett felnőtt kereszténnyé váljanak, és hasznos tagjai legyenek közösségünknek, társadalmunknak. Erre közösen törekszünk, amely megtapasztalható az intézményvezetők munkáján, hiszen lelkesedéssel, szenvedélyesen szolgálják az ifjúságot.

Ezután Béres Nándor gazdasági igazgató tájékoztatta az intézmények vezetőit a 2017. gazdasági év tapasztalatairól, az elvégzett munka sikerességéről (új bérszámfejtői és könyvelési program került bevezetésre egységesen minden intézményben), az előttük álló feladatokról: a költségvetés módosításának lehetőségéről, az átlagbér alapú támogatás igénylésének és pótigénylésének új „házon belüli” rendszeréről, a pedagó-

gus-béremelés utolsó pillérének megvalósításáról.

Molnár Katalin EKIF-főigazgató értékelte a 2016/2017. tanévet; ez a szakmai anyag felkerül az egyházmegye honlapjára, a törvényi kötelezettségnek eleget téve, 2017. augusztus 31-én. Köszönetét fejezte ki az áldozatos és nagyon eredményes munkáért, amelyet igazolnak az elmúlt évek összehasonlító számadatai, százalécai.

A főigazgató ismertette a 2017/2018-as tanév kiemelt feladatait és a tanév helyi rendjét, amely sajátosan, az egyházmegyei intézmények részére készült. Ez az írásos anyag tartalmazza azokat az intézményi feladatokat, jogszabályi hivatkozással alátámasztva és a határidőket havi lebontásban, amelyet a fenntartó részére engedélyezés, véleményezés, jóváhagyás céljából kell megküldeni; az egyeztetéseket le-

kell folytatni; tartalmazza továbbá a fenntartói ellenőrzések ütemtervét, valamint a gazdálkodással kapcsolatos feladatok időpontjait is.

A 2017/2018-as tanév magasabb vezetői megbeszélése hozzászólásokkal és jó hangulatú beszélgetéssel folytatódott, majd a szakmai tanácskozás közös ebéddel zárult.

*Molnár Katalin
EKIF-főigazgató*

Bibliai gyerekhét Baktalórántházán

A KÉSZ (Keresztény Értelmiségiek Szövetsége) ökumenikus szervezete már több éve nyaranta ingyenes Bibliai Gyereket szervez a héttől tizennégy éves korú gyermekek számára, felekezeti hovatartozás nélkül. Az ötnapos esemény a Kistérségi Szociális Központtal történő összefogással valósulhatott meg, és segítségünkre volt néhány önkéntes, idősebb diák is.

A hét történetei a gyermekek számára a Szentírás sorain keresztül elevenítődtek fel. A 45 résztvevő megismerkedett Fülöp és az etióp kincstárnok bibliai történetével, majd azt a bibliai ígereszt tanulmányozták, amelyben Jézus – a tanítványaival a Tábor hegyére felmenve – Hegyi Beszédet mondott a sokaságnak, és megmutatta is-

teni dicsőségét. Hallhattak Jézusnak Kafarnaumban történt csodatettéről, amikor meggyógyította a kafarnaumi százados halálosan beteg szolgáját, de nem maradhatott el a tanulságos tékozló fiú története sem. A gyerekek játékos feladatlapok kitöltésével ellenőrizhették tudásukat, amelyekért pontokat szereztek, és az utolsó napon értékes jutalmakban részesültek.

A 9 órától délig tartó alkalmakon, amelyek az általános iskola udvarán zajlottak, lehetőség volt még játékra, imák, ének- és aranymondás tanulására, bibliai témájú rajzok készítésére. Volt kézműves foglalkozás, sátorépítés és még sok minden más érdekesség. A gyerekek nagyon lelkesen vettek részt a programokon; sikerült őket

úgy motiválni, hogy ez a pár nap hitbeli növekedésüket, fejlődésüket segítette elő.

Köszönjük az önkéntes szolgálattevőknek, hogy szeretettel, hittel és imáságos szívvel igyekeztek a történetek isteni üzenetét átadni. De az adományozók is az értékes felajánlásukkal nagymértékben hozzájárultak a program sikeréhez, sok-sok örömet okozva a gyermekeknek. Ezúton is szeretnénk megköszönni nekik az értékes ajándékokat, és az iskolának a helyszín biztosítását. A kézzel fogható ajándékokon kívül a gyermekek azzal a szívbeli, legfontosabb lelki ajándékkal mehettek haza, hogy Isten szeretete, kegyelme, jósága végtelen. Fia, Jézus Krisztus által megváltott bennünket, hogy általa mindenkinek örök élete legyen.

Némethné Csubák Éva

Újabb fogadalomtétel a Vianney Testvéreknél

Idén már második alkalommal ünneplte fogadalomtételt a Vianney Testvérek a Tisztuló Lelkekért Közösség 2017. augusztus 20-án, Szent István király ünnepén. Isten hívó szavára válaszolva, háromnapos lelkigyakorlata végén, Tatár Bálint novícius testvér letette első, egyszerű fogadalmát a Vianney Testvérek Közösségében Pócspeletrében.

Az ünnepi szentmisét Szenes István előljáró atya celebrálta a Szentkereszt Megtalálása Plébániatemplomban. A mindenszentek litániáját követően Bálint testvér elmondta személyes fogadalmi imáját, amelyet közösségük speciális óra-imája ihletett: „Irgalmas Jézus, imádlak téged a sok kegyelemért, amelyet nekem juttattál. Megtanítottál bízni gondviselésedben. Dicsérlek téged a sok jóért, amit nekem juttattál, s amit már előkészítettél. Mindenkor emlékeztess, hogy mindezeket felajánlhatom a szenvedőkért, a haldoklókért és odaajándékozhatom magam a tisztító tűzben szenvedő lelkekért.”

Ezután következett az a bensőséges pillanat, amikor letette fogadalmát az

előljáró atya kezébe az evangéliumi hármastanács – tisztaság, szegénység, engedelmség – mellett, valamint negyedik fogadalomként életét ajánlva a tisztító tűzben szenvedő lelkekért és a földön a tisztulás útján járó lelkekért. Végül magára öltötte az engedelmséget jelképező övet és a testvérek imafüzetét.

Bálint testvérrel együtt ünneplte közössége, családtagjai, barátai, volt tanárai, az egyházközség tagjai és más megszentelt életet élő közösség képviselői.

Tatár Bálint Vianney testvér Nyíregyházán született 1994. november 24-én. Négygyermekes hívő családban nőtt fel, a Szent Imre Katolikus Gimnáziumban érettségizett. Felsőfokú tanulmányait Budapesten a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán kezdte el katekéta-lelképíztori munkatárs szakon. Fogadalomtétele utáni küldetéseként az Egri Érseki Hittudományi Főiskolán kezdi meg felkészülését az áldozópapságra.

A Vianney Testvérek a Tisztuló Lelkekért Közösség megalapítását 2015-ben engedélyezte Bosák Nándor, a

Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye akkori püspöke. A megszentelt életet élő, apostoli munkát végző férfiközösség tagjai (egy paptestvér, két kispaptestvér és két laikus testvér) jelenleg a pócspetri-máriapócsi plébánia házában élnek. Életüket annak szentelik, hogy a tisztító tűzben szenvedő, a haldokló és a tisztuló lelkeket segítik imádsággal, lelkigyakorlatokkal, kórházi gyógyító munkával, lelki napok kísérésével.

Lukács Krisztina

„Határtalanul” – Szent László-s diákok Erdélyben és a Felvidéken

A Szent László Katolikus Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola általános és középiskolás osztályai május és június hónapban a „Határtalanul” pályázat keretében Erdélybe és a Felvidékre látogattak.

Mesék földjén a hetedikesek

A 7. osztály 2017. május 22–27. között ismerkedett meg Erdély „csodáival”. Pályázatuk címe: „Erdő, mező, rét ... minden mesélt itt”. A támogatás összege 987.000 Ft volt. A 33 kisdiaák közül többen még egyáltalán nem jártak határainkon kívül, ezért is volt számukra óriási élmény ez a kirándulás. Utazásunk állomásai: Kolozsvárott a Szent Mihály-templom, a Házsongárdi temető, majd a Tordai-hasadék. A bögözi református templom mesés székely freskóit is megtekintettük. Farkaslakán Tamási Áron szülőházában jártunk, és a székely emberek gondolkodásmódját, mindennapi életét, kultúráját is megismerhetjük a székelyszentléleki tájházba látogatva. Csíksomlyón utazásunk har-

madik napján jártunk, ahol a ferences kegytemplom megtekintése után felkapaszkodtunk a Kis-Somlyó hegyre, hogy a csíksomlyói búcsú helyszínét megtekintsük. Innen Gyergyószárhegyre, a Károni János Gyermekotthonba vezetett az utunk, majd e napra a Békás-szoros és a Gyilkos-tó látványa tette fel a „koronát”.

Jurásné Papp Mónika

A kisvárdai Szent László Katolikus Szakgimnázium 10.D és 11.D osztályos tanulói is sikeresen pályáztak egy határon túli tanulmányi kirándulásra, a „HATÁRTALANUL” elnevezésű program keretén belül, „4 nap Felvidéken – Pajtás, szép hazánk, Felvidék” elnevezéssel. A partner iskolából, a felvidéki Szepsiből 34 diák és 3 kísérő pedagógus látogatott el hozzánk április 24–27. között. A négy nap során felkerestük közösen a Vizsolyi Református Templomot, Boldogkőváralján a várat, a sóstói Vadasparkot és a Falumúzeum-

ba is ellátogattak a diákok, de Kisvárdai nevezetességeivel és a közigazgatás fejlődésével is megismerkedhettek. Ezután Budapestre utaztunk, megtekintettük a Magyarország Házát és a Parlamentet. A felvidékiek kisvárdai programja csütörtök reggel szentmisével zárult a Római Katolikus Templomban.

A szlovákiai kiránduláson pedig 40 tanuló és 4 pedagógus vehetett részt június 6–9. között. Megismerkedtünk – többek között – Kassa nevezetességeivel, Betlérén az Andrassy-kastélyt kerestük fel, majd Várhosszúréten a Buzgó barlangot. A Dobsinai jégbarlangba is tettünk egy túrát, majd a Szepesi várba mentünk el. A négy nap során sok szép helyen jártunk, jó volt látni, megismereni a magyar vonatkozású történelmi és földrajzi nevezetességeket. Szívesen fogunk visszaemlékezni a Felvidéken eltöltött csodás napokra.

Papp Angéla
és Smajdáné Tutkovics Erzsébet

EMELD FEL FEJEDET, PÓCSPETRI BÜSZKE NÉPE!

A Máriapócs közelségében fekvő kis nyírségi település, Pócspetri 69 évvel ezelőtt történelmi események színhelye volt. A római katolikus templom, a közvetlen szomszédságában lévő egykori Irinyi-kúria, a falu akkori községháza (ma polgármesteri hivatal) egy olyan tragédia helyszíne volt, amelynek következményeit a falu és lakosai évtizedeken át viselték. Nevének említése az országban együtt járt a „rendőrgyilkos falu” megnevezéssel.

1948. június 3-án este, a Jézus Szíve-litániát követően a falu lakói a templomból a községháza elé vonultak, hogy kifejezzék tiltakozásukat a katolikus iskolájuk államosítása ellen. A mintegy ötszáz főnyi felizgult tömeg bevonult a községháza udvarára, ahol a képviselő-testület ülésezett, hogy döntést hozzon az iskola ügye felől. A feszült helyzetben az ott őrt álló két rendőr a tömeg rendreutasítására riasztó lövést adott le. A közvilágítás nélküli sötétség-

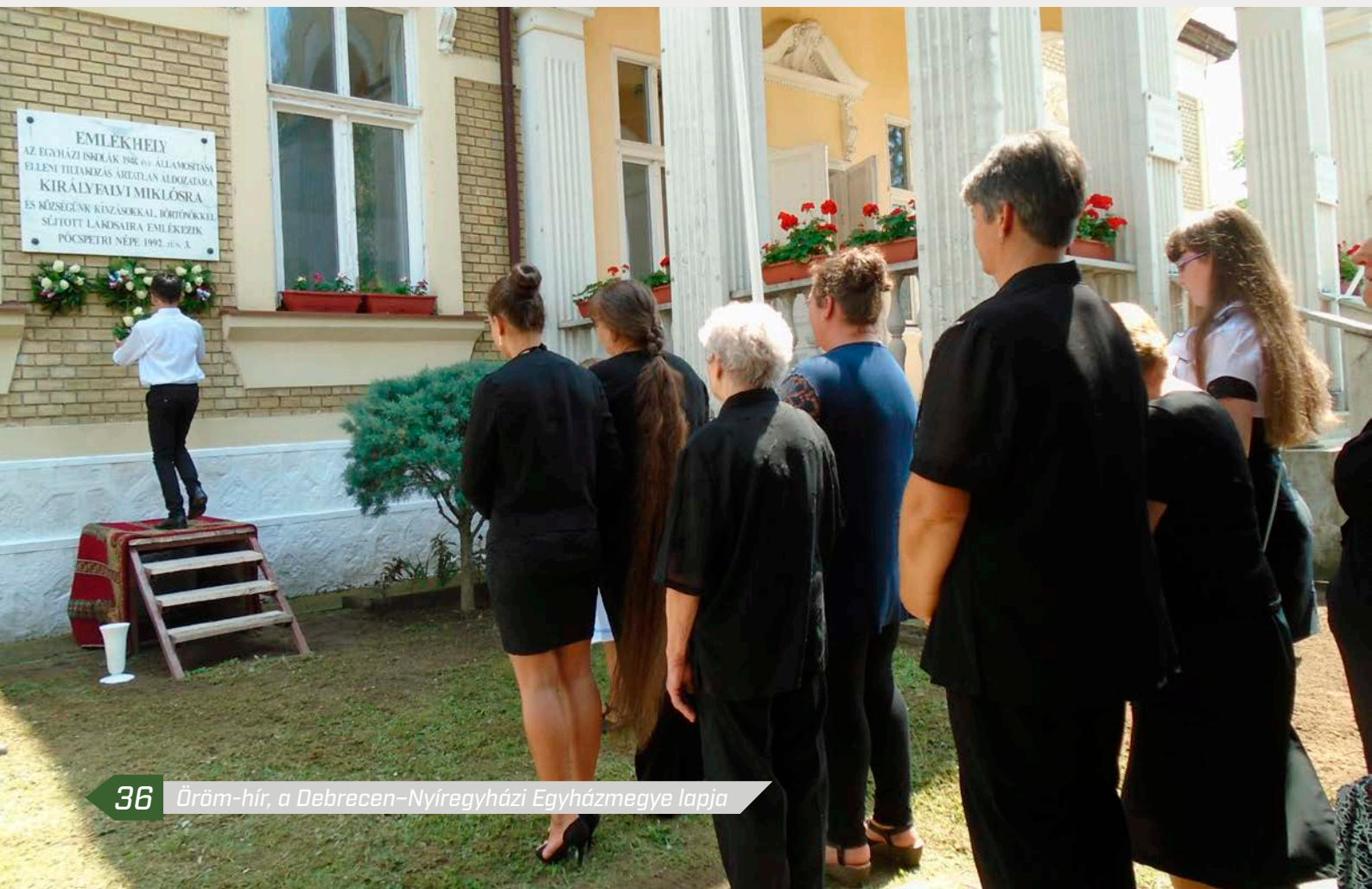
ben lökdösődés kezdődött, és véletlenül elsült egyikük fegyvere, amely máig is tisztázatlan körülmények között halálosan megsebezte a másik rendőrt. Innen kezdődött el a falu kálváriája. Megszállás, kihallgatás, megfélemlítés, meghurcolás és elhurcolás az Andrássy út 60. szám alá Budapestre, ahol kegyetlen módon megkínózták, különösen emberetlen módon bántak Asztalos János plébános atyával. A nyomozás eredményeképpen, a kikényszerített vallomások alapján Királyfalvi (Kremper) Miklós, községi írnok – mint elkövető – és még másik két személy mint a fegyvereket elrejtő személy lett meggyanúsítva, majd elítélve, valamint Asztalos János, a falu plébánosa. A rögtönítélő bíróság a falu fiatal írnokát és a falu papját halálbüntetésre ítélte (ez utóbbi ítéletet életfogytiglanra változtatták). A megtorlás példaértékű volt, az ítéletek két nap alatt megszülettek, és a kihirdetését követően Királyfalvi Miklóst két órán belül felakasztották. Halála után jeltelen sírba, a

rákoskeresztúri temető 298. számú parcellájában földelték el, nem emberhez méltóan.

Erkölcsei elégtétel Pócspetrinek

Pócspetri évtizedekig viselte a világ szégyenét, amíg megtörni látszott a jég. Ember Judit dokumentumfilmet készített (Pócspetri film) az eseményekről 1982-ben. Majd perújítási nyomozás kezdődött 1989-ben, és – dr. Helmezy László védőügyvéd kitartó harca eredményeként – valamennyi elítélt ügyében felmentő ítéletek születtek.

Mindezen idők folyamán Pócspetri megmaradt hitében, azt soha el nem veszítve, az erőszakra hite melletti kitartással, vallásosságával válaszolt. Példaadóan kitűnt az elnyomatás ellenére is az összefogásban, a szeretetben, a fiatal nemzedékek, az új generáció, a született gyermekek vallásos nevelésében. A „Zenélő Falu”-ban, a sváb gyökerekkel

rendelkező, szorgos kezű, dolgos munkaszerető emberek a dalban, zenében és a táncban keresik az önkifejezés lehetőségét, a fájdalom enyhülését. A hit ereje meghozta gyümölcsét annak tekintetében is, hogy a kis falu nyolc papot is adott az Anyaszentegyháznak, köztük egy püspököt is, dr. Veres András személyében, aki jelenleg a Győri Egyházmegye püspöke, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke. A kitartó hit erejének gyümölcse enyhülést és rehabilitációt hozott.

Egy újabb lépés az elégtétel útján a 2017. július 8-án történt eseménysorozat, Királyfalvi Miklós mártír maradványainak hazahozatala, igazi, emberhez méltó eltemetése az őt megillető anyaföldbe, szülőfaluja temetőjébe. Ha újratemetésként is említjük ezt a napot, tudjuk, igazából ez lesz a mártír első temetése. Ezért ünnepnap a falu életében ez a nap, és e nappal újabb fejezetet írt a magyar történelem könyvébe, becsületének visszanyerésében. Ennek kijáró tisztelettel, méltóan készültek az itt élő utódok. Ünnepi szentmise volt a római katolikus templomban, amelyet Veres András püspök ünnepi prédikációja koronázott meg a hős mártír méltatásával, aki áldozatot tudott hoznia falujáért, az

iskoláért, egyházáért. Igen, azok az igazi hősök, akik egyszerű emberként is tudnak áldozatot hozni és életüket adni a közösségért. Vajon képes lenne-e erre bárki, és a mai életkörülmények között vállalnák-e ugyanezt az emberek, hogy meghalnak falujukért, egyházukért? Ez az igazi áldozatvállalás, meghalni másokért! – emelte ki beszédében a püspök úr. Pócspetriben méltóan tudnak ünnepelni!

Az ünnepi beszédek, a koszorúzások, világi méltóságok felszólásai után igazi szívbemarkoló műsor részesei lehettünk. Közreműködött a Királyfalvi Miklós Általános Iskola énekkara, tánc-kara, a Katolikus Énekkar, az Iránytű Klub Zenekar, a Mohos-menti Vadászdalárda, a Nyugdijas Egyesület Népdal-köre.

Az események a Pócspetri temető ravatalozójában folytatódtak. A temetési szertartás után a mártírt méltó helyre, közvetlenül a Jézus-feszület melletti sírba helyezték.

Tamás György, Pócspetri polgármestere a tősgyökeres pócspetri származású mártírnak kijáró végtisztességről beszélt, amelynek a megadása az utódok feladata. Életét visszaadni már nem lehet, mint ahogy hiába történtek meg a

rehabilitálások, a történeteket már nem lehet meg nem történekké tenni, az áldozatok és a hozzátartozók, a családtagok szenvedéseit a szívekből, az emlékezetekből sem kitörölni, sem elfelejtetni nem lehet!

Kovács János Csaba, az Iránytű Gazdaságfejlesztő Klub elnöke által írt és szerkesztett kiadvány a „Pócspetri (múlt, jelen, jövő)” címet viseli, amelyben a szerző feldolgozza az eseményeket, a tragikus múltat a kezdetektől. Ír a „Pócspetri Büszkeségpont” létrejöttéről, átadásáról, a „Pócspetri ügy” kiállítási anyag bemutatásáról, az ellentmondásos fejlesztésre, gazdasági kárpótlásra nem került, nem kerülhetett sor.

A szerző megfogalmazza a jövőbeni terveiket is. Egy „Történelmi emlékhely – Emlékpark – Keresztút” létrehozását tervezik Pócspetriben Talán ezen településfejlesztési koncepció megvalósulásával lehetne egy igazi rehabilitációról beszélni. A reményteljes jövő érdekében emeld hát fel fejedet, Pócspetri büszke népe!

Némethné Csubák Éva

Forrás: <http://www.szon.hu/atkok-nelkul-de/3547775>

A háború örökség!

„Szegény digó! Mit vétettél te nekünk s mit mi teneked?... Imádkozom, hogy a pusztulásra ítélt szerencsétlen, mit sem sejtő digók közt ne legyen özvegy édesanyának egyetlen fia.” (Kóczy László szegedi piarista diák doberdói naplójából).

Vannak a XX. századi magyar történelemben folyók, városok, amelyek neve elszakadt a pusztta földrajzi jelentésétől. A Don vagy a Piave mellett ilyen az Isonzó is és a Doberdó-fennsík.

Ezekben az években 100 éve, hogy az első világháborúban – a számunkra egyik legszörnyűbb helyszínen –, az olasz fronton 1915. június 23-án elkezdődött a 12 ütközetből álló isonzó csata, amelynek utolsó ütközete 1917. október 24-én kezdődött (ez volt a hadtörténetírás által 12. isonzó csataként emlegetett caporetói áttörés). Az osztrák–magyar haderőnél az Isonzó front minden szakaszán harcoltak a korabeli Magyar Királyság területeiről kiegészített alakulatok, így Debrecen (3. és 39.), Nagyvárad házi ezredei is, sőt a debreceni egyetemisták közül is többen tettek önként bátorságukról tanúságot ezekben a harcokban. A debreceni hősi halált halt honvédek emlékét utcanév – Doberdó út – is őrzi a városban.

Kóczy László szegedi piarista diák az iskolapadból került az I. világháborús olasz harctérre. A katonai naplója és más harctéri „blogok” – a háború borzalmait mellett – az ellenséges haderők katonái sorsát összekötő szenvedésről, a köztük született együttérzésről, ott szövődő barátságokról is szólnak. De – többek között – erről számoltak be a Nagy Háború Kutatásáért Közhasznú Alapítvány történetírói is az olasz front helyszíne felé robogó Isonzó-Expressz vonaton 2017 júliusában. Az alapítvány kuratóriuma és a Nosztalgia Kft. közös szervezésében az emlékvében több száz zarándok járta be az Isonzó folyó menti emlékhelyeket, hogy elesett nagyszülei, rokonaik, számukra ismeretlen magyar, köztük a deb-

receni 3-as honvéd és 39-es császári és királyi gyalogezred katonái emléke előtt is leróják kegyeletüket. A zarándoklaton részt vevő történészek a vonaton és a csata helyszínein tartott előadásokban megelevenítették az egy szóval is kifejezhető történelmet, a borzalmat.

100 év hosszú idő, de a háborúban harcoló katonák emléke megállít bennünket. Az emlékvét során bejártuk a helyszíneket, emlékhelyeket, csendes percekkel, koszorúkkal fejeztük ki együttérzésünket a katonatemetőkben. Relikviákat őrző, harctereket megelevenítő múzeumokat látogattunk, végigsétáltunk a síralomházaként szolgáló lövészárkokon, kavernákon, ott, ahol a Nagy Háború katonái számára egy volt biztos, a halál, csak az idejét nem

Halálmező. A vér a szó szoros értelmében patakokban folyt. A szörnyű harcok egyik résztvevő egysége a nagyváradi magyar királyi 4. gyalogezred volt. Az ezred 1915 nyarán érkezett Doberdóra. Több mint egy éven keresztül küszködött az ellenséggel, a tűző nappal, az őszi esőkkel. Legutoljára a 6. Isonzó-csata elején, 1916. augusztus 6-án vonult fel Kratochvíl Károly ezredes 3000 főnyi egysége. Négy napon át állták az olaszok meg-megújuló rohamait, és augusztus 10-én a Doberdót védők közül utolsóként vonult vissza a maradék 200 fő. A emlékművet az ezred katonái azért állították, hogy a hozzátartozóiknak legyen hová elzarándokolniuk és gúlatól gúlaig a kopár táj, a tűző nap, a kemény karszti kő emlékeztesse őket szeretteik szenvedésére.

Bánszki Tamás festőművész (1892–1971) 20 éves korában került az olasz frontra, később, 1922-től 1948-ig a debreceni piarista gimnázium nagyra becsült, a diákok által igen szeretett rajztanára volt. A földéaki születésű Bánszki Tamás a Képzőművészeti Főiskolán rajztanári tanulmányait folytatta, amikor 1914-ben behívták katonának. A fegyverszünet megkötése után olasz hadifogságba esett. Ez idő alatt festett, rajzolt sok apró képet a táborról, a tájról. E képek megmaradtak, és Szabó György földéaki származású, debreceni nyugalmazott tanár magángyűjteményében vannak. A rajzok az utóbbi években több kiállításon szerepeltek. Legközelebb októberben láthatjuk majd ezeket – a festőművész-rajztanár más alkotásaival együtt – Debrecenben az MTA Területi Bizottsága székházában azon a kiállításon, melyet születése 125. évfordulója tiszteletére fognak rendezni.

Alkotása – többek között – a földéaki és a debreceni Szent László-templomok oltárképe, valamint a Szent Anna-templom homlokzatán lévő Szent Imre-szobor is.

Ismert emblematikus rajza a „Levéli ró katoná”

tudták. Ebbe beleőrülve – a történészek elmondásai alapján – hetente legalább három katona adta fel, és rohantak ki a lövészárkokból, hogy minél hamarabb véget vessenek az idő bizonytalanságának. Amikor elhagytuk az utolsó helyszínt, a doberdói fennsíkot, a mészárszéket, amit a történészek is csak egyszerűen halálmezőnek hívnak, döbrent csönd takarta be a zarándokok szívét. Önkéntelenül is egyedül, egymástól kicsit távol folytattuk tovább sétánkat, hogy szabad utat engedhessünk érzéseinknek. (Fotó 1 emlékmű)

Az isonzói csata helyszínein küzdő alakulatok súlyos veszteségeket szenvedtek egy-egy összecsapás alkalmával, olykor néhány nap alatt állományuk felét vagy kétharmadát elveszítették. Saját területükről sokszor nem tudták pótolni a veszteségeiket, ezért folyamatosan más egységektől is vezényeltek pótalakulatokat. Így került például Doberdóra a székelyudvarhelyi 61. gyalogezreddel és szenvedett sebesülést 1916 nyarán Erdély későbbi híres püspöke, Márton Áron.

A harcoló olasz és osztrák–magyar katonák élete fölött, tárgyalóasztaloknál

döntöttek a nagyhatalmak a területszerzés érdekében, de az ellenség gyűlöletét nem sikerült a katonák szívébe oltani, ami talán megkönnyítette volna az öldöklést. A feljegyzésekben olvashatjuk, hogy tűzszünet alatt barátságok is szövődtek a két ellenséges tábor katonái között, ennivalót cigarettára cseréltek, beszélgettek, ...majd egymásra lőttek. Ez volt a borzalom másik oldala.

Hogy az olaszok mennyire szerették a magyar katonákat, bizonyítja a dél-szicíliai kisvárosban, Vittoriában (Mátészalka testvérvárosa) található magyar kápolna is, amelyet a magyar hadifoglyok emlékére építettek az ott lakók, és azóta is egész évben gyertyákat gyújtanak, friss virágokat visznek a magyar katonák emlékhelyére. Nemcsak idősek, hanem fiatalok is járnak oda, hiszen az édesapjuktól, nagyapjuktól megismerték a magyar katonák történetét, és ők is fontosnak tartják az emlékezést. A családok otthon még mindig őriznek olyan tárgyakat, amelyeket a magyarok készítettek nekik ajándékként akkor, száz évvel ezelőtt.

Somlyó Zoltán (1882–1937)

A DOBERDÓI MÁRIA

Fönt a Doberdón kis kápolna állt,
Fehér falát az idő megcibálta
A napfény a hold sugarainál
A vándornak a megnyugvást kínálta.
És hervadt koszorúk közt odabent
Egy fehér arcú szent szobor pihent
A jobb karján az Istennek fia
A doberdói Mária...

S a vad bozót közt úgy éjjel felé
A kápolnát egy üteg célba vette,
A tüzér keze lőtt belé,
A láng pokoli fénnel szállt felette.
A golyó épp a szobornak szaladt,
A jobb kar és a gyermek leszakadt
És csonkán állt a hold sugaraiba
A doberdói Mária...

Pokoli éj volt, - de lecsöndesült;
Hajnal felé elült a harci lárma.
Itt-ott kúszott még néhány sebesült
S a tüzér is ott feküdt eltalálva.
A szobor arca feléje tekint,
A sebesült vitéznek búsan int.
S a szánalomnak kínja hatja át
A doberdói Máriát...

És mielőtt még reggel lett a tájon,
A szentelt helyről csöndesen leszállt.
Utána nem maradt egyetlen lábnyom,
Csak ment, csak ment s a tüzérnél megállt.
És megmaradt karjára vette őt,
Az alélt katonát, a szenvedőt.
És boldog volt, hogy újra van fia,
A doberdói Mária...

(Forrás: Tábori levél 4. füzet Bp. 2-3. old.)

(Somlyó Zoltán is ott volt a poklok tüzeiben. Ő Somlyó György, jól ismert költőnk édesapja.)

A majdnem minden családot érintő Nagy Háborúban az 52 hónapnyi öldöklés 10 millió katonai áldozatot követelt. Az Osztrák–Magyar Monarchia vesztéként került ki a háborúból, ennek következménye volt a birodalom megszűnése és a magyarságot sújtó trianoni békediktátum. A magyar királyság területéről 3,6 millió férfi vonult be és a harcokban 661 ezer katona esett el. A legvéresebb harcok az olasz fronton folytak. Az el-

lenséges oldalon Olaszország összesen 981 000 fő veszteséget könyvelt el.

A magyarság számára az óriási veszteségek miatt gyászos, szomorú emléket idéz az Isonzó és a Doberdó történelmi-földrajzi fogalma, azonban ezek a helyszínek nem egy elveszett csata színterei, hanem – a súlyos veszteségek ellenére – a magyar katonai helytállás jelképei is. Az Isonzónál és Doberdón a korabeli Magyarország területéről kikerülő katonák a legnehezebb körülmények között védték az akkori közös hazát, az Osztrák–Magyar Monarchiát. Az Isonzó és a Doberdó a magyar köztudatban általuk vált fogalommal.

„Miután megszemléltem e térség szép vidékét, ahol férfiak és nők dolgoznak, hogy eltartsák családjukat, ahol gyermekek játszanak, ...itt, ezen a helyen, ... csak azt mondhatom: a háború örökség. Mialatt Isten folytatja teremtését és nekünk, embereknek az a hivatásunk, hogy együttműködjünk művével, a háború pusztít. Lerombolja Isten legszebb teremtményét is: az emberi lényt. A háború mindent felborít, a testvérek közötti köteleket is. A háború örökség!” (Részlet Ferenc pápa beszédéből. A nagy háború

kitörése utáni 100. évben Ferenc pápa is elzarándokolt az észak-olaszországi Friuli-Venezia Giulia régió Gorizia megyéjének Fogliano nevű településén, hogy kegyeleti megemlékezés keretében imádkozzon minden háború halottaiért, valamint fejet hajtson és virágot helyezzen el a település határában levő osztrák–magyar I. világháborús temetőben, ahol 14 ezer katona nyugszik.)

A Katolikus Tábori Püspökség tisztelettel kéri e sorok olvasóit, hogy egy Miatyánk elimádkozásával emlékezzünk közösen az első világháború 600 ezer magyar katonájára. Őszintén reméljük, ezáltal is közelebb juthatunk ahhoz, hogy megértsük a leckét: szívünk megtérését.

Kovács Ágnes

■ A nagy találkozás

Lambichler tüzér az I. világháborúban a nehézmocsárágyúsoknál szolgál az olasz fronton, a Karszton, a Hermada nyugati lábánál. Az egyik napon a póttanszporttal egy falubelije érkezik az üteghez. A parasztfiúk köszöntik egymást. Lambichler már régen nem kapott otthonról semmiféle hírt.

– Apádat is behívták – mondja a falubeli.

– Apámat is? Akkor mindketten benne vagyunk. Hol van, lehet tudni?

– Ő is a tüzérségnél van, nem tudok biztosat, talán Tolmeiben, vagy valami hasonló.

– Tolmei, Tolmei, hmm? Ezt a nevet megjegyzem.

Másnap Lambichler a tizedesénél érdeklődik Tolmei ügyében.

– Kérdezze a tüzemester urat. Talán tudja. Tulajdonképpen miért érdeklí, hogy hol van Tolmei?

– Apám ott szolgál.

– Úgy!

Lambichler az említett urat is kifagatja.

– Tüzemester úr, alázatosan kérem, kérdezném, hol van Tolmei? Apám most ott van.

Lambichler tehetséges és szorgalmas tüzér, bátor fickó volt, ezért a tüzemester szerette őt.

– Tolmei... Tolmei... – előveszi a térképet és keresgéli. – Ez valószínű Tolmein lesz, itt van, nincs olyan messze innen.

Néhány nap múlva, rövid gondolkodás után Lambichler ismét a szolgálatvezető tüzemesternél van. A maga nehézkes megfontolt módján afelől érdeklődik, hogy lehetséges volna-e, hogy apját Tolmeinben felkeresse, hiszen már két éve nem is látták egymást.

– Tudja azt is, melyik csapattestnél van az apja?

– A tüzéreknel.

A harctéren az emberek nagyon együtt éreznek a másikkal, s örülnek, ha embertársukért tudnak tenni valamit. Így Lambichler tüzér hamarosan az üteg egy javításra szoruló eszközével a Tolmein melletti javítóműhelyben találja magát,

közel az apjához. Talán át is helyezhetnék, hogy e nehéz időket együtt, apa és fia vészeljék át, és az anyának is könnyebb lenne, ha tudná, hogy együtt vannak.

Lambichler ez irányú kérését támogatják, de a katonának még sincs szerencséje, kérését rossz irányba továbbították, amely elveszett a hadsereg bürokráciájának útvesztőjében.

A Karszton természetesen minden más. A mocsárüteg az ellenség legnagyobb kaliberű lövedékei szüntelen tüzének van kitéve, mivel most tombol a hatodik isonzó csata. Azonban a bürokráciát ez hidegen hagyja. Nem érdekli, hogy a mi Lambichler tüzérünk minden becsapódásnál erre gondol: „Na, most én következem, apámat soha nem látom már.”

Közben a Karszton Görz már elesett. A Wippach-völgytől délre az ellenség mindent bevet, hogy előretörjön Triesztig.

A 30,5 cm kaliberű mocsárüteg állományának – tudja Isten, miért – nincs oka a jókedvre, a tűz éjjel és nappal szakadatlan tombol. Az üteg súlyos emberál-

dozatokat szenvedett el. Lambichler tüzér élete, s az apjával való találkozás reménye ugyancsak vékony hajszálon függ.

A dandárnál az apa-fia ügy már feledésbe merült, a harci robaj túlharsogta. De a nyolcadik csata idején a hosszú 4 hónapos útvesztő után az apának és fiának már csak két órát kellett várnia a találkozásig. Az öreg Lambichler gyalogszerrel a teljesen lerombolt Medeazzáig megy és a nyolcadik csata elkezdődik. A hír gyorsan terjed, már akkorra mindenki ismeri az apa-fia történetet.

– Itt van az apád! – kiáltja be valaki az üteg bunkerébe, ahol a Lambichler fiú várakozik a váltásra.

– Hol van, kint?

– Nem, a lövegmozdonynál látták...

– Rögtön oda kell mennem, rögtön...

Persze, előbb a löveghez kell mennie, ahol már sürgősen várja a váltás, mert káosz van és meleg a helyzet, és az üteg nagy veszteségeket szenvedett. Néhány nap még biztosan elmúlik, amíg magára és apjára is gondolhat.

De az üteg már készült a nagy találkozásra.

Lambichlert különleges cselekkel környékezik meg bajtársai. Legtöbb esetben csak azt jönnek megnézni, hogy egyáltalán életben van-e. Mindenki titkos szálakon kapcsolódik a fiúhoz, akinek apja alig három kilométernyi távolságra van a harcok közepette, egy széjjellőtt karsztvidéki faluban – egy igazi, élő apa. Az apa mindenkié. Egyszeriben mindenkinek ott van az apja Medeazzában.

Lambichler, az öreg ösvérhajcsár az összes olyan apa jelképévé lesz, akik valahol a hátsószágban hazavárják fiaikat. A mozsárüteg veszteségei súlyosak. Lambichler, mintegy búvós körbe burkolózva, amely megóvjá minden bajtól, védelmet élvez. S kibírja a nyolcadik csatát is, ahogy eddig mind a hetet. Úgy hírlik, a Nagy Ezüst Vitézségi Érem várományosa.

Majd ténylegesen is eljön a reggel, amikor az öreg Lambichler egy lőszeroszloppal az üteghoz érkezik.

– Itt van az apám!

Most a valóságban is itt van. Kicsiny és egy kicsit zavart is a szegényes, túlméretezett egyenruhájában. Az osztrák hajcsároknak nem jut finom öltözék. Sovány lábcsontján furcsán lóg a kamásli. Ráncos parasztcáról, világos és szúrós szeméből süt a jó szándék. Az apa és fia akta végre élővé lett. Ott állnak egymással szemben,

az, amire az üteg hónapok óta várt, beteljesült. A csapat ott gyülekezik körülöttük. Aztán egyikük jelt ad, s egymás után szédnek szét. S csak most lesznek apa s fia ténylegesen együtt.

– Isten hozta apám!

– Adjonisten, Franz!

Egyelőre ez minden. Leülnek az óvóhely bejáratánál. Már ez is boldogság. El kell telni még egy kis időnek, míg érzékelik, hogy együtt vannak. S aztán az üteg ismét hívja őket. Most már „nekik” is van apjuk. A csapat ismét közelebb férkőzik, az altisztek is közelebb lépnek, az ütegarancsnokság tisztjei is megjelennek az óvóhelynél. Mindenki melegedni kíván abban az emberi szituációban, amelyet az apa és fia sugárzott. Az apai szerepkörben tündöklő, apró, kicsit elhasznált egyenruhás hajcsár varázslatosan hat az egész ütegre. Az egész istenáldotta nap ott lebeg az „apa” szó az üteggállásokban, az óvóhelyeken, az üteg körüli teljes csata rombolta terepen. A dandárpapancsnokságot is eléri a varázs. Ott is tudják, végre itt van az öreg Lambichler.

Az ütegnél közben sűrű-forog mindenki, állandó a ki- és bejárás az óvóhelyre, ahol rövid ideig az apa és fia tartózkodik. Az apa és fia körbejárják az üteget, néha le is ülnek egy pillanatra. Csendes, nyugodt viselkedésük csodálatos békét áraszt, amelyből mindenki részesül. Az üteg és környéke egyszerűen megszentelt, áldott helyé válik.

A Hermada-tömb lábától délre, a jobbra lévő kisebb dombok között elterülő egyik medencében egy asztal van, fölötte összetakolt kerti pavilon. Felfénylenek a kis lámpások, megszólal a sramlizene. Aztán idehozzák az apát és fiát az ünnepélyes fogadásra. Az üteg tisztjei is eljönnek.

A parancsnok is odaül az embereihez. Van egy hordó sör is, a korsók és a poharak körbejárnak. Az ütegarancsnok köszönti a Lambichler apát, akit az „üteg apja” szerencsés elnevezéssel illet, majd megdicséri a fiút is. A katonák egy régi katonanótába kezdenek, hazafias dalokat énekelnek. A durva viccek és a zafatos bárdolatlanságok gátat szabnak a túlzott komolyságnak, hovatovább az érzélgősségeknek. Apa és fia egymás mellett ülve hallgatják a társalgást és a dalokat békés csendességben, de egyikük sem ragadtatja el magát. Ezért aztán a többiek még inkább kitesznek magukért a vidámságban, amiből senkinek sem

elég. Legalábbis egyelőre. Az apa ott marad az ütegnél éjszakára. Másnap a fia majd visszakíséri Medeazzába, a lövegmozdonyhoz.

A szűk menedékhelyen az öreg Lambichler a fia mellett pihen a kemény heverőn. Már rég nem aludt ilyen nagyot. Hajnalodik. Fia erős légzését hallgatja, felkőnyököl, s hosszasan nézi az alvó arcot. Majd halkán felkel, vigyázva átmász a fiún és kilép a szabadba.

Késő délelőtt van, amikor az apa elbúcsúzik az ütegtől. Apa és fia a medence dombja felé igyekeznek. Néhány bajtárs is velük tart. A letarolt aljnövényzetből még egy darabig látni őket, majd eltűnnek a kanyar mögött.

A nap békésen indul, majd az üteg felett az ellenség tapogató lövedéke viharzik el, s amott tovább egy sziklába fúródik. Hirtelen – alig múlt el egy negyedóra, talán húsz perc, mióta apa és fia elhagyta az üteget – az üteg völgyébe szuszogva ront be egy ember. Mögötte kamásliját húzza, amely itt is, ott is beleakad a bozótba, majdnem orra vágódik. Az öreg Lambichler az.

– Franz... én Istenem, Franz... ott fekszik, ott fön – dadogta, és fölfelé mutatott.

A katonák összefutnak.

– Mi történt? Mi van Franzlall?

Az idős férfi összecsuklik, arcát tenyerébe temeti.

Jön a szolgálatvezető, hallgatja, mi történt, s felemeli a földről az öreget.

– Jöjjön, apám – mondja, s az útig vezet, majd két tüzér is nyomban ott terem. Az idős ember remeg. Az úton felfelé magához tér; már sebesebb a lépte, végül futni kezd. A többiek követik. Nyomban a kanyar mögött – ott, ahol a bajtársak utoljára látták őket elmenni – fekszik Lambichler tüzér, arccal lefelé, mozdulatlanul. Tarkója vértől ázott. A tüzér az öreghez lép, a másik kettő összenéz, majd ők is az öregre, aki fürkésző tekintetét a másik háromra veti.

– Igen! Tudja, papa... – szól a tüzér. Rekedtes hangjában együttérzés, tenyere külső felével gyorsan megtöri, a szemét. Az öreg Lambichler tudja jól, mi történt.

– Tehát őt is elérte, őt is eltalálta... tudtam jól... mentünk az úton, átkarolta a vállamat, fogta, nagy volt és erős..., s beszéltünk. Majd hirtelen füttyülés és robbanás. Megrázta, félrelökte és elfeküdt...

A két tüzér felemeli bajtársukat, majd

vigyázva visszaviszi az úton. Az apa fia véres fejét fogva mondogatja:

– Na, most őt is eltalálta, őt is elérte... az én jó Franzemet...

Lambichler délelőtt tizenegy óra körül apja kezei között halt meg. Mikorra az esthajnalcsillag feljön, a teljes üteg a frissen ásott sír mellett gyülekezik. Itt van az üteg összes tisztje is. A tüzer-csoport parancsnokság is képviselteti magát, jelen van a gyalogdandár parancsnoka, aki az üteg harcát támogatja. A tisztikar és a dandártörzs szolgálaton kívüli tagjai is eljöttek. Lambichler apja a tábornok és a mozsárüteg-parancsnok között áll. Érdesre feltört parasztkézei között sapkáját szorongatja, mintha az a saját szíve lenne. Négy tüzer hordágyon hozza a halott fiút. Lábainál egy kis karszti ágakból font koszorú. Csend van. Egy fuvallat sem érződik. Belehelyezik a szűk sírgödörbe. Az apa felsőhajt, majd felsír. A tábornok az egyik, az

ütegparancsnok a másik oldalról támogatják. A tábori lelkész temetési szertartást mond.

A tábornok a nyitott sírhoz lép, s ezeket mondja: – Isten veled, Lambichler bajtárs! – majd egy lapát földet szór a fiatalember megmerevedett testére. Jelre, az üteg temetési osztagának tagjai gyorsan beföldelik a sírt. Az apa ráomlik, egészen apróra töpörödik. Alighogy betemetik a sírt, s halom emelkedik a halott fölött, ráfekteti kezeit a földre, majd arcához emelve mindkét kezét megmoksakszik benne. Csendes, de egész testét átható sírás gyötri. A sír körül állók, tisztiek, a tábornok, katonatársak, akik már százszor álltak szemtől szemben a halállal, s minden rosszat megszoktak már, együtt sírtak az öreggel.

Ismét a tábornok lép a sírhoz, s ráhelyez egy homályosan fénylő tárgyat, egy nagy ezüstmedált. Majd gyengéden megérinti az öreg vállát, és az arcába tekint, az

üres szemekbe, kifejezéstől megfosztott arcba, amelyből elszállt az összes élet, s a fájdalomtól még apróbbá lett. Ezt az arcot nem lehet többé feledni. Ahogy a módot sem, miként az idős ember, aki számára a tábornok a Mindenhatót jelenti, a fájdalomtól nehézkesen, de mégis kihúzza magát, teljes odaadással szorítva meg a feléje nyújtott jobbot.

Az ön fia hősi halált halt Istenért, a császáért és a hazáért.

Az öregember ajkai viszontmormolják: „Istenért, a császáért és a hazáért.”

Majd lehajol, felveszi a sírhelyről az ezüstmedált, egy pillanatra a szeme elé tartja, megcsóválja a fejét, és lassú léptekkel elindul a sötétbe.

Következő nap az öreg Lambichlert szabadságra küldik, majd néhány héttel később végleg leszerelik.

Forrás: www.nagyhaboru.blog

A KŐ, AMELY ÖSSZEKÖT

Augusztus 20-án, Szent István ünnepén került sor Geszteréden az elpusztult kora középkori templom emlékére állított alapkö megáldására.

Geszteréd település első, Szent János evangélista tiszteletére szentelt templomának legkorábbi említése 1332-ből való. A későbbiek folyamán a szűknek bizonyult templom helyett építették fel az előzőnél nagyobb templomukat a település lakosai. A 16x6 méter alapterületű templom mérete népes hívő közösségre vall. A templom a törökidőkben, 1575 körül elpusztult és a település elnéptelenedett.

Az egykori templom maradványai évszázadokon keresztül rejtőztek a föld alatt Geszteréd határában, a mai Templom-dűlő területén, amíg a Geszterédi Arany-szablya Társaság által kezdeményezett ásatások napvilágra nem hozták azokat 2017-ben. A feltáró munkát Jakab Attila, a Jósza András Múzeum régésze irányította.

Az Arany-szablya Társaság, az Önkormányzat és az Egyházközség úgy döntött, hogy az ásatás során előkerült alapkö méltó helye a mai templomkert legyen!

Az ünnepi szentmise után Kerekes László plébános atya megáldotta a talapzatán felállított alapkövet.

Szabó József polgármester köszöntő beszédében örömét fejezte ki, hogy az Arany-szablya Társaság célul tűzte ki a

múlt megismertetését és az értékek továbbadását a jövő nemzedékek számára. Hangsúlyozta: „keresni kell a múltat és tisztelni a jövőt! Geszteréd jövőjéért pedig a jelenben kell cselekedni. A közös munkához az Önkormányzat minden támogatást meg fog adni a jövőben.”

Rác János, az Arany-szablya Társaság elnöke ünnepi beszédében kiemelte: „hálás szívvel emlékezünk azokra, akik valamikor templomot építettek itt ezen az ősi földön. Aki templomot épít, az a jövőt építi. Hogy ez mennyire így van, azt bizonyítja ittlétünk. A XIII. században megépített templomot lerombolták ugyan, de fennmaradt a hit, az a hit, amelyet abban a templomban is fenn hirdettek eleink. Az alapkö abból a templomból került ide, amely egykor egy hívő közösség hitéletének központja volt. Emlékeztessen bennünket arra, hogy mi is egy élő közösség tagjai vagyunk, élő építőkövei ennek az egyháznak.”

A továbbiakban köszönetet mondott mindazoknak, akik – fáradságot nem kímélve – odaadó munkával segítettek abban, hogy az alapkö méltó helyre kerülhetett. Az ünnepi eseményen közreműködött Plósz Ferenc (vers) és az egyházközség énekkara.

*Sajtóiroda –
Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye*

A hajléktalan Jézus szobra egyházmegyénkben is látható lesz

A hajléktalan ember legnagyobb baja az, hogy nincs hol laknia. Hajléktalan ember abból lesz, aki már nem szeret senkit, és akit már senki nem szeret. Az utcán élő ember mindig magányos. Nincs senki, aki a nevén szólítaná. Nincs jelen a másik ember az életében. A tapasztalatok szerint ez akkor is igaz, ha másokkal csoportosan fekszik az aszfalton. A társadalom kéretlenül is ítéletet mond az ilyen ember felett.

Egy baleset helyszínén a természetes reakció a segítségnyújtás, mindenkinek fontos, hogy a sérült mielőbb kórházba jusson. És a vérző embertől akkor sem kéri számon a figyelmen kívül hagyott közlekedési szabályokat, ha nyilvánvalónak tűnik is a felelőssége. Szociális kérdésekben ugyanakkor magától értetődő természetességgel válik az ember a földön fekvő bírójává.

A legelesettebb emberek ügye, az egész társadalom közös ügye, hiszen Szent Pál tanítása szerint, „Ha beteg egy tag, az egész test beteg”. A földön fekvő ember szemmel láthatóan már megkapta a büntetését. (Magyar Máltai Szeretetszolgálat)

A Hajléktalan Jézus bronz szobor Washington, London, Vatikán és a világ számos nagyvárosa után Budapestre is megérkezett. A padon fekvő, pokrócába burkolózott, elesett embert ábrázoló köztéri alkotás Timothy P. Schmalz kanadai szobrász műve, aki 2013-ban készítette el az eredeti szobrot Torontóban. Azóta sok másolata került el a világ különféle városába. A Vatikánban a Szent Egyed-udvarban, az Apostoli Alamisznahivatal bejáratánál látható.

Magyarország számára egy baráti társaság a Magyar Máltai Szeretetszolgálat közösen készítette el a kanadai művésszel a szobor másolatát. Így a szobor előtt már számos magyar város lakói kifejezheték együttérzésüket a hajléktalan emberekkel. A Budapestre érkezett szobrot Erdő Péter bíboros 2017. április 11-én, a VIII. kerületi Horváth Mihály téren áldotta meg. Beszé-

dében azt mondta: „Jézus egyszerre élte át a hajléktalanság súlyát és a küldetés nagyszerűségét. Látnunk kell hajléktalan testvéreinkben is életkörülményeik súlyát, és mindegyikükben az emberi hivatás nagyszerűségét. Adja Isten, hogy Krisztust tudjuk látni minden emberben. Erre emlékeztessen minket a szobor.”

A fekvő ember arcát a lepel eltakarja, meztelen lábfejen pedig a keresztre feszítés sebei láthatók. A szobor kettős üzenetet hordoz: egyrészt, lássuk meg Krisztus arcát a kirekesztett emberekben, másrészt, hogy együttérzéssel és cselekvő szeretettel tegyünk az elesettekért.

Huszonöt évvel ezelőtt az akkori somogysámsoni plébános, Varga László atya, aki ma kaposvári püspök, azt mondta: „Tegyük fel magunknak a kérdést, hogy felismerjük-e a legszegényebbekben Jézust. Ha nem, akkor nyugodtan álljunk meg, és ne próbáljunk segíteni. Ha már képesek vagyunk felismerni a jézusi arcot a kiszolgáltatott emberben, akkor gondoljuk át, hogy tudunk-e rájuk úgy nézni, ahogy Jézus nézett a legkiszolgáltatottabb emberekre. Amikor így találkozik két tekintet, akkor születik meg a csoda.”

„A szeretet mindenkinek hiányzik. Mindegyikünk rászorul arra, hogy valaki azt mondja neki: szeretlek. Erre nem csupán a szegények, az elesettek, a betegek szorulnak rá, hanem minden ember, még az is, aki egészségesnek gondolja magát. De a máltai küldetésben különösen azokról az emberekről van szó, akik az élet peremére jutottak. Azokról, akik kiszolgáltatottak, leginkább nekik hiányzik a szeretet. Velük lenni, mellettük elköteleződni; ez a máltai küldetés, az egyetlen igaz válasz az ő életükre. A szeretet kockázata.” (Kozma Imre atya, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke)

Magyarországon országjáró körútja során a tervek szerint 2017 őszén az egyházmegyénk nagyobb városaiban is (Debrecen, Nyíregyháza, Kisvárd, Mátészalka) látható lesz.

Fotó: 44. oldal

Sajtóiroda –

Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

25 éves a debreceni Sziklára Épített Ház Alapítvány

Sajtóközlemény

A Sziklára Épített Ház – csángó-magyar lelki közösség – Alapítványt 1992 őszén jegyezték be Debrecenben. Az Alapítvány fő célja egy közösségi épület megvalósítása volt Gyimesfelsőlokon. Alapítója, a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének debreceni tagozata nevében dr. Keresztes Lászlóné. A Sziklára Épített Ház Alapítvány kuratóriumának elnöke kezdettől máig ft. Fodor András. (Az alapító szervezet tagjai akkor már több éve kapcsolatban álltak a gyimesi községgel és plébánosával, Berszán Lajossal.)

Az Alapítvány kezdeményezője, tervezője és jelentős mértékben megvalósítója volt a Gyimesfelsőlokon megépült Sziklára Épített Háznak. Terveit Haranghy Sándor készítette. Alapkövét 1993 pünkösdjén helyeztük el. Az épület reményében 1994-ben Berszán Lajos megalapította a magyar tannyelvű Árpádházi Szent Erzsébet Líceumot, amely 1996-tól az épülő Sziklára Épített Házban talált otthonra és fejlődött iskolaközponttá. Az Alapítvány máig támogatja az iskola működését.

Az Alapítvány fennállásának 25. évfordulójáról nyilvános, ünnepi kuratóriumi üléssel és hálaadó szentmisével emlékezünk meg **2017. október 4-én Gyimesfelsőlokon.**

Keresztesné Várhelyi Ilona

IMPRESSZUM

Kiadja: a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

Felelős kiadó: Felföldi László
általános helynök

Főszerkesztő: Kovács Ágnes

Öröm-Hír Szerkesztőség:
4024 Debrecen, Varga u. 4.

Telefon: 06-52-530-451,
06-30-240-1482

E-mail: sajtouiroda@dnym.hu

Fotó: Kovács Ágnes

Nyomda: Rexpo Kft.

Felelős vezető: Rác János

*A hajlékkészítés zsoltára
(részlet)*

*„...odadólsz amellé az árva fickó
mellé, és mindenfélét duruzsolsz
a fülébe, szédíted, hitegeted, mennyei
királysággal kábítod, ezerszer újrapörgeted
vele veszteségeit, és megsiratod mindet,
házat, hazát, asszonyt, állást, megbecsülést,
mi mindent lehet elveszteni, te jó ég,
mi mindent lehet megszerezni, te jó ég,
közben igazából csak szétpergő homok
marad kezünkben, és úgy vágyjuk közeledet,
Uram, te pedig megcsalsz minket,
heverészel úri kedvedben
a hidegben azzal az emberrel ott a padon,
és bennünk nincs elég bátorság,
hogy odaheveredjünk mellé,
hogy odaheveredjünk melléd.”*

(Lackfi János, József Attila-díjas költő)

HAJLÉKTTALAN JÉZUS
Az együttérzés szobra